PORNAISTEN KUNTA

Talousarvio 2020

Taloussuunnitelma 2020-2022

Hyväksytty: kunnanvaltuusto 16.12.2019

TALOUSARVIOESITYS 2020
TALOUSSUUNNITELMA 2020–2022

Sisällysluettelo

Talousarvioesitys 2020 ja taloussuunnitelma 2020–2022

Strategiset tavoitteet ja ohjelmakuvaukset 1
Yleisperustelut 2

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa 10

Hallinto- ja taloustoimiala 15
Kuntakehitystoimiala 25
Sivistystoimiala 37
Taulukot 59

Investointiosa 65

Rahoitusosa 74

Rahoituslaskelma 75

Liitteet 76

Muu taseyksikkö 77
Pornaisten kunnan talousarvioasetelma 79
Pornaisten kunnan organisaatio 1.1.2019 80

Kansikuvat: Veijo Liukkonen (Pornainen-seura ry:n järjestämän Pornainen 150 vuotta -valokuvakilpailun 1. ja 2. palkinto, maisema Mustijoelta ja koskikara Lahankoskella).

Talousarvio 2020

Taloussuunnitelma
2020-2022

Pornaisten strategiset tavoitteet v. 2018-2020

Tiedoksi, kvalt 18.12.2017 § 136
Liite 2, khall 15.1.2018 § 12

Pornainen

Keskellä kaikkea - Luonnollisesti lähellä

Väestötavoite:
- v. 2017 – toteuman mukainen
- v. 2020 – 5350 asukasta
- v. 2025 – 5600 asukasta
- v. 2030 – 6000 asukasta

Elinvoimaohjelma	Hyvinvointiohjelma	Talous- ja henkilöstöohjelma
Varmistamme monipuolisen tontti- ja asuntotarjonnan panostamalla kuntakeskuksen kehittämiseen sekä kyläkeskusten rakenteen tiivistämiseen erityisesti koulujen läheisyydessä.	Arvioimme ja kehitämme kunnan omaa palvelutuotantoa yksityisen palvelutarjonnan rinnalla sekä yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.	Hoidamme talouttamme kestävällä pohjalla niin, että saavutamme vähintään nollatuloksen vuosittain, korkeintaan nykyisellä verotasolla.
Kehittäminen		
Tarjoamme kilpailukykyisen ja yhteistyöhön panostavan toimintaympäristön kunnassa toimiville yrityksille sekä kuntaan sijoittuville uusille yrityksille. Panostamme tonttitarjonnan lisäämiseen yritysalueiden vetovoiman parantamiseksi.	Etsimme uudenlaisia liikenneratkaisuja sekä mahdollisuuksia joukkoliikennepalvelujen parantamiseen.	Pidämme velkamme korkeintaan nykyisellä tasolla – poikkeuksena kunnanvaltuustossa erikseen päätettävät investoinnit erityistä hyötyä tuottaviin kohteisiin.
Yhteisöllisyys / osallistaminen		
Panostamme liikenneturvallisuuden parantamiseen kevyen liikenteen väylien suunnittelulla ja rakentamisella. Haemme aktiivisesti yhteistyökumppaneita osallistumaan liikneväyliemme rahoittamiseen.	Kohdistamme erityisiä toimenpiteitä kunnan vetovoiman lisäämiseen, lapsiperheiden houkuttelemiseen ja muuttohalukkuuden lisäämiseen. Tavoitteenamme ovat kunnan väestön kasvu ja tarkoituksenmukaiset ryhmäkoot kunnan palvelutuotannossa.	Johdamme kunnan toimintaa ja taloutta niin, että henkilöstöllä on hyvät työnteon edellytykset.
Digitaalisaatio / sähköiset palvelut		
Markkinoimme viihtyisää ja turvallista kuntaamme tehokkaasti ja uusilla innovatiivisilla tavoilla. Tiedotamme kunnan toiminnasta ja mahdollisuuksista selkeällä tavalla myös sosiaalista mediaa ja muita uusia tiedotuskanavia hyödyntäen.	Kehitämme uusia toimintatapoja sekä Pornaisten elinvoimaa lisääviä aktiviteetteja yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa. Hyödynnämme kehittämisessä kuntalaisten lisääntyneen aktiivisuuden ja tuemme hyvien hankkeiden toteutumista osoittamalla niille myös taloudellisia resursseja.	Tuemme henkilöstömme uudistumista onnistuneilla rekrytoinneilla, koulutuksella ja varautumalla osaamisen siirtoon eläköitymisten yhteydessä.

www.pornainen.fi **www.meidanpornainen.fi**

TALOUSARVIOESITYS 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA 2021–2022

1. Yleinen taloudellinen tilanne

Kuntatalous on vahvistunut selvästi jo useamman vuoden ajan, mutta suotuisa kehitys näyttää päättyneen vuonna 2018. Tilastokeskuksen julkaisemien tilinpäätösarviotietojen mukaan kuntatalouden toimintakate heikkeni vuonna 2018 noin 0,9 mrd. euroa ja vuosikate noin 1,3 mrd. euroa edellisvuodesta. Kuntatalouden vuosikatteen heikkeneminen johtui ennen kaikkea kuntien toimintakatteen heikkenemisestä sekä verotulojen vähenemisestä poikkeuksellisen hyvän edellisvuoden jälkeen.

Toimintakatteen heikkenemistä selittää kuntien toimintakulujen, erityisesti palkkamenojen kasvun kiihtyminen edellisistä vuosista. Kuntatalouden kehitystä edellisvuoteen verrattuna heikentää kuitenkin se, että vuosi 2017 oli kuntataloudessa poikkeuksellisen vahva: toimintamenojen kasvu oli erittäin maltillista, ja verotulot kasvoivat osittain kertaluontoisten tekijöiden seurauksena. Vastaavasti vuonna 2018 kuntien verokertymää pienensivät verovuodelta 2017 maksetut ennakoitua korkeammat ennakonpalautukset sekä veronsaajaryhmien jako-osuuksien oikaisu valtion hyväksi.

Kuntatalouden vuosikate ei riittänyt täysin kattamaan tuloksen näkökulmasta poistoja ja arvonalentumisia eikä rahoituksen näkökulmasta nettoinvestointeja. Kuntatalouden nettoinvestoinnit olivat vuonna 2018 hieman yli 3,8 mrd. euroa, josta kuntien osuus oli noin 2,8 mrd. euroa ja kuntayhtymien noin 1,0 mrd. euroa. Edellisvuoteen verrattuna nettoinvestoinnit kasvoivat noin 300 milj. euroa. Investointien kasvua selittää ennen kaikkea kuntien investointien kasvu, mutta myös sairaanhoitopiirien investoinnit pysyivät korkealla tasolla. Kuntatalouden lainakanta kasvoi noin 18,4 mrd. eurosta 19,5 mrd. euroon.

Kuntien vuosikate heikkeni kaikissa maakunnissa ja kuntakokoryhmissä. Eniten vuosikate heikkeni 6 000–10 000 asukkaan kuntakokoryhmässä. Kuntien talouden osalta merkillepantavaa on negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärän kasvu. Vuonna 2018 negatiivisen vuosikatteen kuntia oli kaikkiaan 38, kun vuotta aikaisemmin niitä oli vain neljä. Tuloksen osalta tasapainoisia kuntia, joissa vuosikate riitti poistojen kattamiseen, oli vain noin kolmasosa kunnista. Alijäämäisten kuntayhtymien määrä ja kuntayhtymien taseeseen kertyneen alijäämän määrä ovat vähentyneet jo useamman vuoden ajan, mutta tämä kehitys näyttää nyt pysähtyneen.

Johtopäätösten vetämisessä yhden vuoden tilinpäätösarvioiden perusteella on kuitenkin syytä olla maltillinen. Kuntataloudelle on tyypillistä, että vuosittaiset vaihtelut voivat olla suuriakin, eikä yhden vuoden heikomman tai vahvemman kehityksen perusteella voi tehdä pitkälle meneviä johtopäätöksiä kuntatalouden kehityssuunnasta. Näyttää kuitenkin siltä, että kuntatalouden tilannekuva on synkempi kuin vielä edellisessä kuntatalousohjelmassa arvioitiin.

Väestökehitys ja siitä seuraava kuntien eriytyminen haastaa kuntatalouden

Talouskasvun arvioidaan jatkuvan lähivuosina mutta edelleen hidastuvan. Keskipitkällä aikavälillä, vuosina 2022–2023, talouskasvun arvioidaan hidastuvan alle prosenttiin. Historiaan nähden keskipitkälle aikavälille odotettu kasvu on vaimeaa, mikä johtuu talouden rakenteellisista tekijöistä. Julkinen talous heikkenee talouskasvun hidastuessa. Väestön ikääntyminen kasvattaa eläke-, terveys- ja hoivamenoja, mikä aiheuttaa merkittäviä paineita julkisen talouden kestävyyteen pidemmällä aikavälillä. Lisäksi työikäinen väestö, joka veroilla rahoittaa hyvinvointipalvelut ja sosiaaliturvan, supistuu. Kuntien vastuulla olevien sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelutarpeen vuosittaiseksi keskimääräiseksi kasvuksi arvioidaan lähivuosina runsas prosentti. Syntyvyyden aleneminen sen sijaan vähentää palvelutarvetta varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa. Kunnan väestö- ja ikärakenteesta riippuen palvelutarvepaineet voivat eri kunnissa olla hyvin erilaisia.

Väestökehitys eriyttää kuntakenttää. Väestönkasvu on keskittynyt erityisesti kaikista suurimpiin kaupunkeihin, niiden lähistölle ja maakuntien keskuskaupunkeihin. Väestömäärän muutosten lisäksi huomionarvoista on vanhusväestön määrän kasvu sekä viime vuosina selvästi alentunut syntyvyys. Nämä muutokset kohdistuvat eri tavalla erityyppisiin kuntiin. Kokonaisuutena väestörakenteen muutoksilla on merkittävä vaikutus kaikkien kuntien palvelujen järjestämisen kustannuksiin, tulopohjaan, investointitarpeisiin sekä yleiseen elinvoimaan. Yksi keskeisimmistä havainnoista 2000-luvun kuntataloudesta on se, että vaikka väestörakenne muuttuukin koko ajan taloudellisesti epäedullisemmaksi, sen vaikutus kuntatalouden kehitykseen on kuitenkin ollut vielä suhteellisen vähäinen – suuret menopaineet ovat vasta toteutumassa.

Maakunta- ja sote-uudistuksen kaatumisen vuoksi sosiaali- ja terveys-palvelujen järjestämisvastuun menopaineet pysyvät kuntasektorilla.

Lisäksi lapsi-ikäluokkien pienenemisen myötä perusopetuksen järjestäminen on monessa kunnassa kasvava haaste. Jotta peruspalvelujen järjestäminen kaikkialla maassa pystytään turvaamaan, tarvitaan myös rakenteellisia uudistuksia.

Ilman uusia toimenpiteitä kuntataloudessa on tulojen ja menojen kasvava epätasapaino

Kuntatalouden kehitysarvion perusteella kuntatalouden toimintamenojen kasvu jatkuu reilun 3 prosentin vuosivauhdilla lähivuodet. Maakunta- ja sote-uudistuksen kaaduttua sosiaali- ja terveyspalvelujen kasvupaine on palautettu myös ennusteessa kuntatalouteen, mikä osaltaan lisää toimintamenojen kasvua suhteessa syksyn kuntatalousohjelmaan. Väestön ikärakenteen muutos kasvattaa palvelutarvetta noin 0,5 prosenttia vuosittain. Tämän oletetaan realisoituvan kuntataloudessa ostojen kasvuna; kuntatalouden henkilöstömäärän ei arvioida juuri muuttuvan. Toimintamenoja kasvattaa ansiotason nousu, jonka arvioidaan olevan kuntasektorilla koko kansantalouden ennustetta seuraten keskimäärin 3 prosenttia vuosittain kehyskaudella.

Talousarvio- ja suunnitelmatiedonkeruun perusteella investointipaineet ovat suuret. Kuntatalouden investointitasoa pitävät korkeana sairaala- ja koulurakentaminen sekä

kasvukeskusten infrainvestoinnit. Myös kuntien verorahoituksen kasvu nopeutuu. Ansiotason nousu ja suotuisa työllisyyskehitys kasvattavat palkkatuloja ja sitä kautta kunnallisveron tuottoa. Veroennusteeseen sisältyy tekninen oletus veroperusteiden tarkistuksesta siten, ettei ansiotason tai kuluttajahintojen nousu kiristä verotusta. Valtionosuudet kasvavat reippaasti vuonna 2020 osin kertaluontoistenkin tekijöiden seurauksena. Indeksikorotusten jäädytys päättyy vuonna 2019, mikä osaltaan korottaa vuoden 2020 valtionosuuksia. Tarkastelujakson loppuvuosina valtion osuuksien keskimääräinen kasvu on noin 4 prosenttia; kasvun selittävät veromenetysten kompensaatiot ja indeksikorotukset.

Paikallishallinnon alijäämä pieneni vuosina 2016–2017, mutta viime vuonna kansantalouden tilinpidon mukainen paikallishallinnon rahoitusasema laski 1,4 mrd. euroa edellisvuodesta ollen 0,8 prosenttia BKT:sta. Paikallishallintosektorille asetetun rahoitusasematavoitteen mukaan sen nettoluotonanto saa olla korkeintaan 0,5 prosenttia alijäämäinen suhteessa BKT:hen vuonna 2019.

Paikallishallinnon alijäämätavoitteen saavuttaminen näyttää vaikealta. Kuntatalouden tila heikkeni viime vuonna, eikä tulojen ja menojen epätasapaino näytä korjautuvan kehyskaudella ilman uusia toimenpiteitä.

Tilikauden tulos heikkenee ja uhkaa kääntyä tarkastelukauden lopulla negatiiviseksi. Toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan olevan vahvimmillaankin vuonna 2020 selvästi negatiivinen ja heikkenevän kehyskauden loppua kohti. Näin ollen kuntatalouden lainakanta kasvaa. Ilman rakenteellisia uudistuksia ja menopaineita hillitseviä toimia kunnallisveroprosentteihin kohdistuu jo lähivuosina huomattava korotuspaine.

Talouden sopeutuspaine suuri lähes kaikissa kuntakokoryhmissä

Kuntatalousohjelmassa kuntien rahoitusaseman muutosta arvioidaan myös kuntakokoryhmittäin. Tarkastelu tehdään samoin periaattein kuin koko kuntatalouden kehitysarvio. Kyse on näin ollen painelaskelmasta, joka kuvaa talouden sopeutustarvetta tai liikkumavaraa. Toiminnan ja investointien rahavirta vaihtelee merkittävästi kuntakokoryhmittäin. Rahoitusasema paranee laskelman mukaan tarkasteluajanjaksolla ainoastaan yli 100 000 asukkaan kunnissa, ja kehitys on heikointa pienimmissä kunnissa eli alle 6 000 asukkaan kuntakokoryhmässä.

Rahoitusperiaatteen toteutumista arvioidaan tarkastelemalla yksittäisen kunnan poikkeamaa rahoituksellisesta tasapainosta muutettuna veroprosentin laskennalliseksi muutospaineeksi. Tarkastelun perusteella vuonna 2020 tuloveroveroprosentin korotuspainetta olisi yli kahdella kolmasosalla kunnista ja viidesosalla korotuspaine olisi yli kolme prosenttiyksikköä. Vajaalla viidesosalla kunnista olisi laskelman perusteella mahdollisuus alentaa veroprosenttiaan. Tarkasteluajanjakson loppuvuosina tilanne muuttuisi huonommaksi, mutta pienellä joukolla kuntia näyttäisi edelleen olevan mahdollisuus alentaa veroprosenttiaan. (Valtiovarainministeriön Kuntatalousohjelma 2020-2023 4.4.2019)

2. Pornainen

Nettoinvestoinnit vuodelle 2020 ovat 3 199 000€ ja vuodelle 2021 4 789 000 €. Tulo- ja velkatasoomme nähden investointitaso vuodessa pitäisi olla korkeintaan 2 M€.

Kunnan pitkäaikaisten lainojen lainakanta vuoden 2016 lopussa oli 16,3 M€ (n.2 880 €/asukas), vuoden 2017 lopussa lainakanta oli 14,5 M€ (n. 2 800 €/asukas) ja vuoden 2018 lopussa 13,5 M€. Vuonna 2019 ei ole tarvinnut ottaa lainaa, vaan investoinnit on pystytty kattamaan kassavaroin. Vuoden 2019 lopussa lainakanta on 11,7 M€ (n.2 259 €/asukas).

Käyttömenojen kasvu on 4,4% verrattuna tämän vuoden muutettuun talousarvioon, toimintamenot ovat 30 982 204 €. Tuloja on arvioitu kertyvän 5 934 404 €, toimintakatteeksi jää -25 047 800 €.

Verotuloja arvioidaan kertyvän 21 400 000 €. Valtionosuusarvio vuodelle 2020 on 6 101 834 €. Rahoituskulut netto, on arvioitu 63 500 €:ksi. Vuosikatteeksi jää 2 390 534 €. Poistot on arvioitu 1 596 646 €:ksi, jolloin tilikauden tulos on ylijäämäinen 793 888 €.

3. Talousarvion ja –suunnitelman rakenne

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja –suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kirjanpitolain mukaan menot ja tulot on jaksotettava suoriteperusteen mukaan. Tällaisia menoeriä ovat mm. lomapalkat, lomarahat ja niiden henkilösivukulut, vakuutusmaksut ja pitkäaikaisen vieraan pääoman korot.

Kun kunnissa vuoden 1997 alusta lukien siirryttiin soveltamaan kirjanpitolakia, otettiin samalla käyttöön suunnitelman mukaiset poistot. Tämä tarkoittaa sitä, että käyttöomaisuuden hankintameno aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan poistoina kuluksi.

Talousarvion eri osat jakaantuvat toimielimien vastuualueisiin ja nämä edelleen toiminnan mukaisiin tulosalueisiin ja tulosalueet edelleen tulosyksiköihin. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimielimille tehtävän tai tehtävien hoitamiseksi. Toiminnallisten tavoitteiden asettamisessa käytetään määrä-, laatu-, taloudellisuus- ym. tavoitteita sen mukaan, mitä eri tehtävissä katsotaan tarkoituksenmukaiseksi ja mahdolliseksi käyttää.

Tuloslaskelma osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Rahoitusosassa osoitetaan, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan. Rahoitusosasta kokonaisuudessaan vastaa kunnanhallitus.

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille. Tuleviin investointeihin voidaan myös varautua tekemällä investointivaraus tilikauden ylijäämäisestä tuloksesta.

4. Talousarvion ja –suunnitelman sitovuustasot

Vuoden 2020 talousarvio valtuuston hyväksymässä muodossa sitoo toimialoja seuraavasti:

- Valtuuston hyväksymä talousarvion käyttötalousosa muodostuu kullekin toimielimelle (lautakunta) hyväksytyistä tulostavoitteista, keskeisistä suoritteista ja tunnusluvuista sekä arvioiduista toimintatuotoista ja toimintakuluista, joiden erotus muodostaa toimintakatteen. Toimintatuotot ja toimintakulut ovat toimielimiä sitovia. Niiden muutoksista päättää valtuusto. *Sisäiset erät eivät ole sitovia.* Talousarvion investointiosa muodostuu kullekin hankkeelle hyväksytystä määrärahasta. Jos jonkin investointiosan hankkeen toteuttamisessa syntyy säästöä, voi kunnanhallitus päättää säästön käyttämisestä muiden saman investointiryhmän hankkeiden mahdollisten ylitysten rahoittamiseen. Sitovuustasoluettelo on liitteenä 2.

- Edellisessä kappaleessa mainittuja investointiryhmiä ovat: irtain omaisuus, talonrakennushankkeet, maa- ja vesirakennushankkeet (vesi- ja viemärilaitos, kaavatiet, tievalaistus ja ulkoliikuntapaikat), kiinteistöjen osto ja kuntayhtymien investointi-

osuudet. Erikseen sitovia talonrakennushankkeita ovat ne, joiden kustannusarvio on yli 500 000 €.

- Toimielimillä tai niiden alaisilla tulosalueilla ja tulosyksiköillä on toimielimen päättämässä laajuudessa oikeus suorittaa toimielimen sisäisiä siirtoja. Jos toimielin päättää tulosalueen tai tulosyksikön toimintakatteen ylittämisestä, on sen samalla käyttösuunnitelmaan tehtävin muutoksin osoitettava, miltä tulosalueelta tai tulosyksilöltä osoitetaan ylitystä vastaava säästö. Sisäisiin siirtoihin ei voida käyttää talousarviossa avustuksiin varattuja määrärahoja, jotka ovat toimialoja sitovia.

- Talousarviossa toimialalle osoitettua määrärahaa saadaan käyttää vain kyseiseen toimialaan kuuluvien tehtävien suorittamiseen.

- Taloussuunnitelmavuodet 2021 – 2022 ovat ohjeellisia ja ne muodostavat ko. vuosien taloussuunnittelun lähtökohdan.

Vuoden 2013 talousarviossa otettiin käyttöön uusina toimintoina sisäiset erät ja kiinteistöpalveluiden hinnoittelu (sisäiset vuokrat). Kiinteistöpalvelut ja ruokahuolto on keskitetty teknisen toimen alaisuuteen.

Sisäisellä erällä *tarkoitetaan tapahtumaa tai kirjausta, joka ei ole kirjanpitolain mukainen liiketapahtuma eli joka ei ole syntynyt vaihdannasta kunnan sekä ulkopuolisen talousyksikön välillä. Kunnan kirjanpidossa sisäisiä eriä kirjataan mm. toiminnan ohjaamisen (talousarvion seurannan) sekä taloustilastoinnin vuoksi. Lisäksi kustannustietoa ja syntyvien menoerien kohdistamista ja kirjaamista kunnan sisällä tarvitaan hinnoittelua, toimintatapojen vertailua, eri kuntien välistä vertailua ja taloudellisuuden analysointia varten. Sisäisinä menoina ja tuloina kunnissa käsitellään yleensä esim. vuokrat, keskitetyt ruokapalvelut, siivouspalvelut ja ict-palvelut.*
(Pasi Leppänen: Kunnan ja kuntayhtymän kirjanpito ja tilinpäätös, 2001)

Sisäisillä vuokrilla *ei ole merkitystä kunnan kokonaistalouteen. Se on ohjausväline, jolla pyritään kohdistamaan käytöstä aiheutuvat kustannukset tilojen käyttäjille oikeudenmukaisesti ja läpinäkyvästi. Lisäksi toimintayksiköllä on mahdollisuus vaikuttaa omiin tilakustannuksiinsa ja kannustaa tilojen tehokkaaseen ja taloudelliseen käyttöön.*

Tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet lukuun ottamatta valtuutettuja, silloin kun he toimivat valtuutetun ominaisuudessa sekä kunnanjohtaja, hallintojohtaja, talous- ja viestintäjohtaja, tekninen johtaja, sivistysjohtaja, apulaisrehtori, koulujen johtajat, kirjastotoimenjohtaja ja vapaa-aikatoimen päällikkö

5. Päätösvaltuudet

Hankinnat

Ulkopuolisten asiantuntijoiden ja ostopalveluiden käyttämisestä sekä hankintojen tekemisestä päättää kukin hallintokunta toimialueellaan hyväksyttyjen määrärahojen rajoissa. ICT (ATK) –hankinnoista päättää keskitetysti tekninen johtaja.

Rakennushankkeiden suunnitelmista, pääpiirustuksista, lopullisista kustannusarvioista, rakentamisen suorittamistavasta, työn aloittamisen ajankohdasta, suunnittelijan, urakoitsijan ja työn suorittajan valinnasta päättää kunnanhallitus silloin, kun suunnittelusopimuksen arvo (alv 0) on yli 50 000 €, rakennusteknisten töiden urakkasopimuksen arvo (alv 0) yli 200 000 € ja LVI-, sähkö- ja muiden urakkasopimusten arvo (alv 0) yli 100 000 €. Muilta osin päätösvalta on teknisellä johtajalla.

Lainat

Kunnanhallituksella on valtuudet ottaa vuonna 2020 pitkäaikaista talousarviolainaa kunnanvaltuuston talousarvion hyväksymisen yhteydessä päättämä määrä. Kunnanjohtajalla on valtuudet kunnan maksuvalmiuden turvaamiseksi ottaa tilapäislainoja, joiden yhteismäärä saa olla enintään 3 M€.

6. Yleistavoitteet ja toiminnan painopisteet

Vuoden 2020 talousarvion laadinnan lähtökohtana on ollut valtuuston hyväksymä kehys vuodelle 2020 sekä valtuuston kesäkuussa 2019 hyväksymät kehittämisohjelmat. Valtuuston 2014 hyväksymä ja vuonna 2018 päättynyt 4 vuoden tasapainottamisohjelma on ollut myös talouskehyksen taustalla, vaikka toimintaympäristö onkin monelta osin muuttunut vuoden 2014 jälkeen.

Tällaisia muuttuneita asioita ovat mm. sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen. Vuoden 2019 alusta on sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta vastannut Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä. Varhaiskasvatus siirtyi vuoden 2019 alusta Pornaisten kunnan hoidettavaksi.

Vuoden 2020 syksyllä aloitetaan kuntastrategian päivitys.

Valtuusto päätti 11.11.2019 pitämässään kokouksessa säilyttää tuloveroprosentin vuodelle 2020 20,50 %:ssa, samoin kiinteistöveroprosentit säilyivät samoina kuin vuonna 2019. Kiinteistöverotukseen liittyvä selvitys käynnistyi syksyllä 2017. Kiinteistöveroprojektissa on tehty kaikkien kiinteistöjen alkukartoitus, mikäli jollakin kiinteistöllä on ollut eroavaisuuksia rakennusten määrässä, on kiinteistö otettu mukaan projektiin. Selvitystyö jatkuu vuonna 2020. Menettelyllä voidaan varmistua kuntalaisten tasapuolisesta kohtelusta sekä varmistaa kerättävän kiinteistöveron oikeellisuus.

Vuosikate on 2 390 534 €, mikä riittää poistojen kattamiseen. Tulos on 793 888 € ylijäämäinen. Kunnalla on pitkäaikaista lainaa vuoden 2020 lopussa arvion mukaan n. 11,5 M€, joka on 2177 €/asukas.

KUUMA-seudun kunnat keskittyvät vuonna 2020 entistä enemmän koko seudun yhteiseen edunvalvontaan ja markkinointiin. Kaikki toimenpiteet, hanke- ja työryhmätoiminta sekä projektit tähtäävät seudun kilpailukyvyn ja tunnettavuuden sekä edunvalvonta-aseman vahvistamiseen.

Sähköisten palvelujen kehittäminen jatkuu suunnitteluvuosina erilaisilla ohjelmistohankinnoilla. Vuonna 2019 otettiin käyttöön johdon työpöytä- ja taloussuunnitteluohjelmat. Populus-järjestelmään kuuluvien sähköisten lomakkeiden käyttöön otto siirtyi vuodelle 2020. Järjestelmässä ilmoitetaan poissaolot, anotaan ja hyväksytään lomat sekä tehdään työsopimukset, näin vähennetään paperisten lomakkeiden käyttöä.

Ympäristöohjelman laadintaan on varattu 20 000 €:n määräraha.

Kestävän liikkumisen pilottihankkeeseen on varattu 20 000 €:n määräraha.

Vuodelle 2020 esitettyjen nettoinvestointien loppusumma on 3 199 000 €, suurimmat summat kohdistuvat katuihin ja kevyen liikenteen väyliin, kunnanviraston julkisivu korjaukseen, liikuntapaikkarakentamiseen ja Linnunlaulun päiväkodin laajennuksen aloittamiseen.

Linnunlaulun päiväkodin lisäosan rakentamisen aloittamiseen on varattu 450 000 €. Laajennuksen valmistumisen jälkeen Aurinkolinnan päiväkoti jää pois käytöstä.

Liikuntapaikkarakentamiseen sisältyy Parkkojan koulun lähiliikuntapaikan 2 vaiheen rakentamisen sekä Kotojärven alueen kehittäminen.

Laidunalueen kunnallistekniikan rakentaminen aloitetaan ja ensimmäiset tontit ovat luovutusvalmiita talousarviovuonna. Pornaisten Portin alueen kaavoitustyötä jatketaan.

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa

PORNAISTEN KUNTA
TOIMINTAMENOT JA -TULOT

Vuoden 2020 käyttötalouden talousarvioesityksessä toimintamenojen loppusumma päätyy 30.982.204 euroon. Lisäystä 1.298.465 € eli 4,4 % vuoden 2019 muutettuun talousarvioon verrattuna ja 6.204 € enemmän verrattuna kehykseen eli 0,02 %. Toimintatulojen määräksi ensi vuonna on arvioitu 5.934.404 €, joka on 91.296 € vähemmän verrattuna kehykseen.

Kunnalla on takauksia vesiosuuskunnille yhteensä 1,66 M€:n arvosta ja Tekonurmi Oy:lle takaus 198.261 €.

Alla olevissa graafeissa esitetään kunnan toimintamenojen ja -tulojen jakaumat toimialoittain. Lisäksi graafeissa esitetään menojen ja tulojen jakaumat tiliryhmittäin (ulkoiset ja sisäiset menot ja tulot).

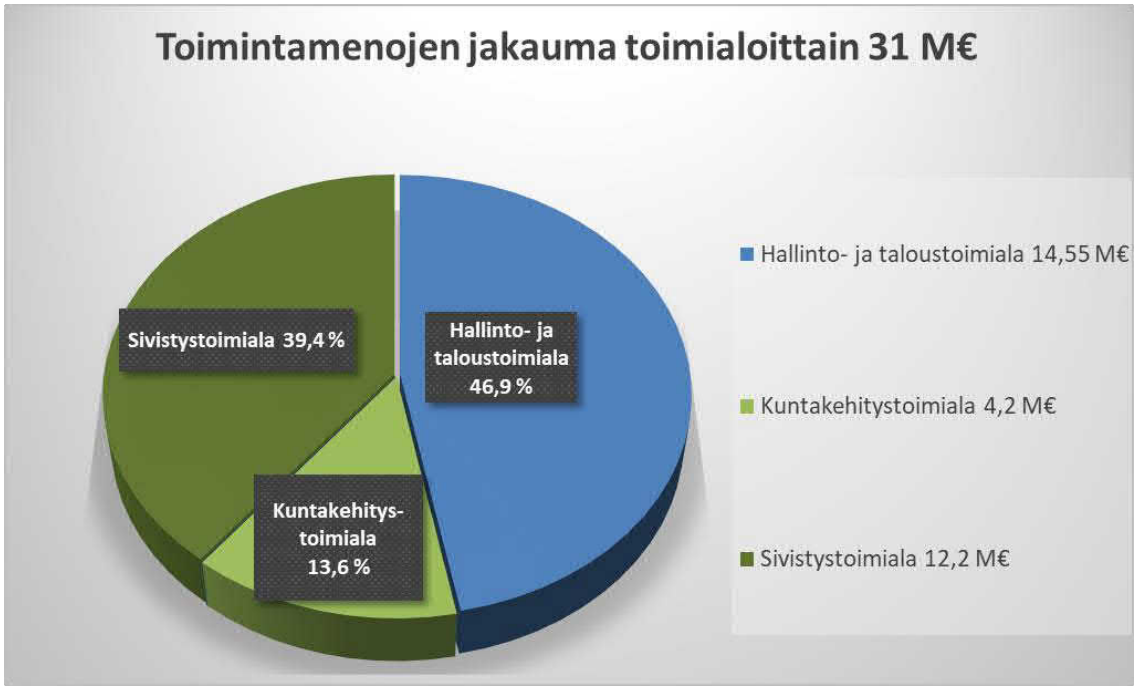

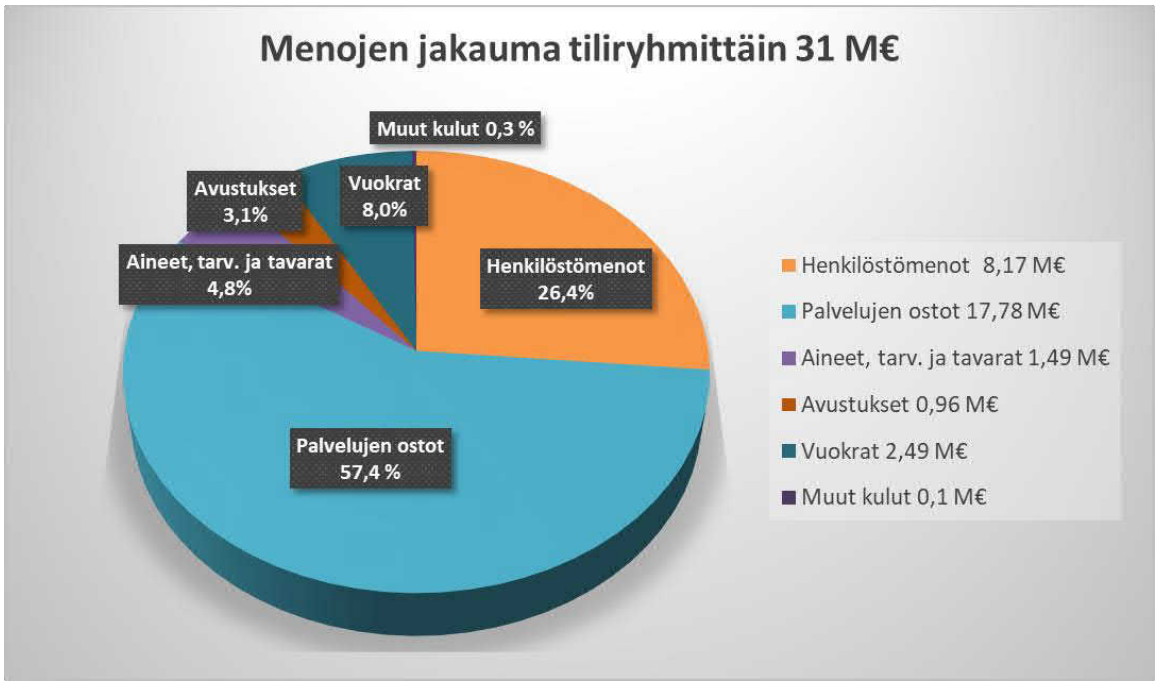
Menojen jakauma tiliryhmittäin 31 M€
Muut kulut 0,3 %
Vuokrat 8,0%
Avustukset 3,1%
Aineet, tarv. ja tavarat 4,8%
Henkilöstömenot 26,4%
Palvelujen ostot 57,4 %
Henkilöstömenot 8,17 M€
Palvelujen ostot 17,78 M€
Aineet, tarv. ja tavarat 1,49 M€
Avustukset 0,96 M€
Vuokrat 2,49 M€
Muut kulut 0,1 M€

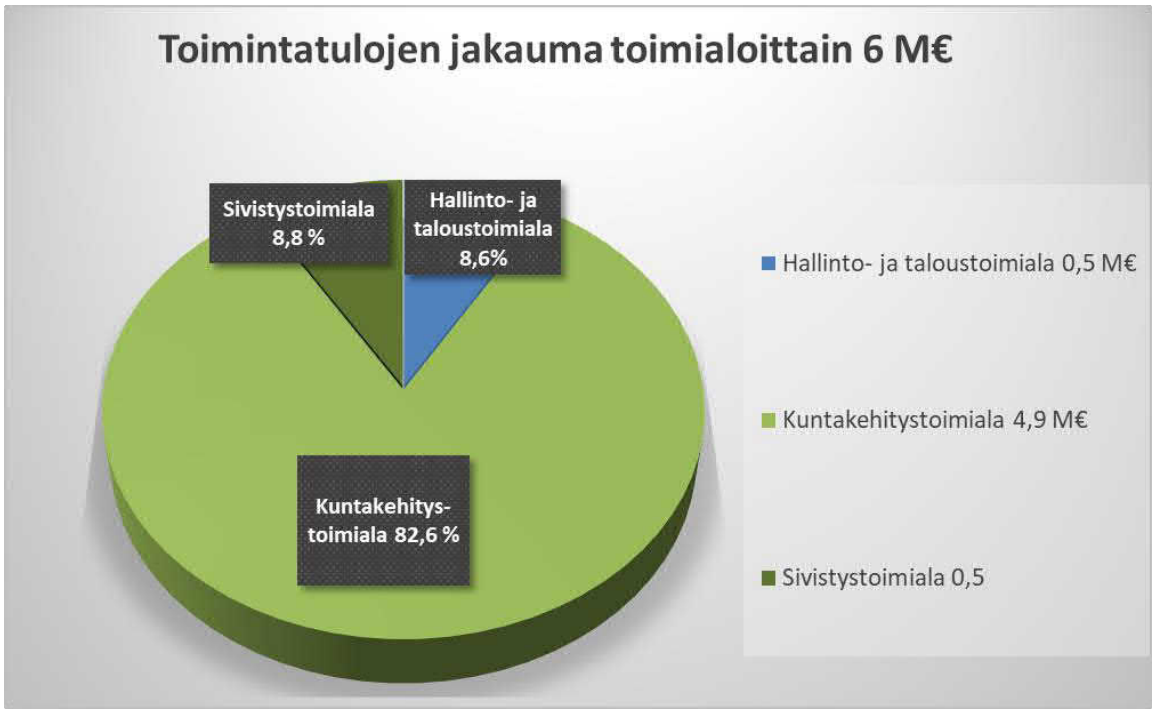
Toimintatulojen jakauma toimialoittain 6 M€
Sivistystoimiala 8,8 %
Hallinto- ja taloustoimiala 8,6%
Kuntakehitys-toimiala 82,6 %
Hallinto- ja taloustoimiala 0,5 M€
Kuntakehitystoimiala 4,9 M€
Sivistystoimiala 0,5

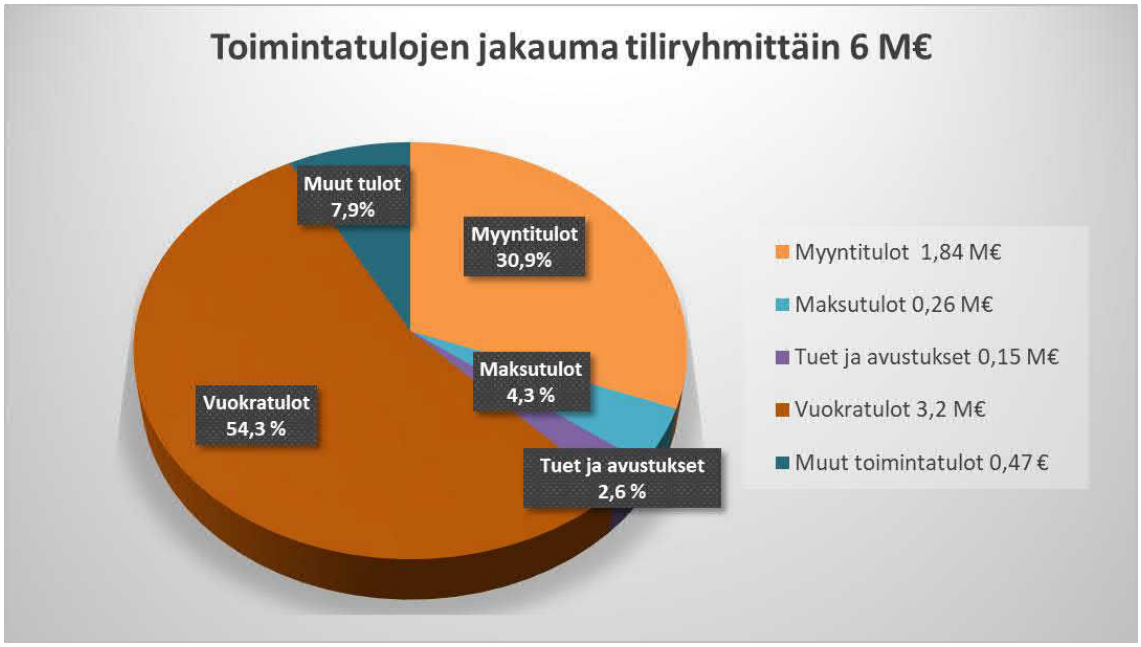
Toimintatulojen jakauma tiliryhmittäin 6 M€
Muut tulot 7,9%
Myyntitulot 30,9%
Maksutulot 4,3 %
Vuokratulot 54,3 %
Tuet ja avustukset 2,6 %
Myyntitulot 1,84 M€
Maksutulot 0,26 M€
Tuet ja avustukset 0,15 M€
Vuokratulot 3,2 M€
Muut toimintatulot 0,47 €

KUNNAN LAINAKEHITYS VUOSINA 2019-2021

Päiväys	Pornaisten kunta	Lyhennys	Yhteensä	Lisää lainaa	Saldo 31.12.	Laina/ asukas
1.1.2019	13 452 728	1 715 453	11 737 275	0	11 737 275	2 259
1.1.2020	11 737 275	2 260 907	9 476 368	2 000 000	11 476 368	2 177
1.1.2021	11 476 368	2 624 542	8 851 826	2 000 000	10 851 826	2 028
1.1.2022	10 851 826	2 624 542	8 227 284	2 000 000	10 227 284	1 894

Kunnalla on pitkäaikaista lainaa vuoden 2019 lopussa arvion mukaan n. 11,7 M€, joka on asukasta kohti n. 2.259 €. Vanhojen lainojen takaisinmaksut vuosina 2020–2022 ovat n. 1,7-2,6 M€/vuosi, yhteensä 9,2 M€.

Lainatarvearvio on vuodelle 2020 2 M€. Lainamäärä asukasta kohti on vuoden 2020 lopussa arviolta 2.177 €, vuonna 2021 2.028 € ja vuonna 2022 1.894€/asukas mikäli ennusteet verotuloista, investoinneista ja asukasmääristä toteutuvat.

Takausvastuita kunnalla on 1,86 M€. Ne eivät ole mukana taulukossa.

TOIMIALOJEN TALOUSARVIOESITYKSET

HALLINTO- JA TALOUSTOIMIALA

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	5 976 733 €	530 500 €	510 200 €	515 302 €	520 455 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-21 798 577 €	-13 729 609 €	-14 553 189 €	-14 711 721 €	-14 845 708 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-15 821 844 €	-13 199 109 €	-14 042 989 €	-14 196 419 €	-14 325 253 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	5 976 733 €	529 300 €	509 000 €	514 090 €	519 231 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-21 721 015 €	-13 652 425 €	-14 471 849 €	-14 629 568 €	-14 762 733 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-15 744 282 €	-13 123 125 €	-13 962 849 €	-14 115 478 €	-14 243 502 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	1 200 €	1 200 €	1 212 €	1 224 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-77 562 €	-77 184 €	-81 340 €	-82 153 €	-82 975 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-77 562 €	-75 984 €	-80 140 €	-80 941 €	-81 751 €

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	8 182 €	24 300 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-7 159 €	-24 094 €	0 €	-13 000 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1 023 €	206 €	0 €	-13 000 €	0 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	8 182 €	24 300 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-7 159 €	-24 094 €	0 €	-13 000 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1 023 €	206 €	0 €	-13 000 €	0 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Vaalit

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	8 182 €	24 300 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-7 159 €	-24 094 €	0 €	-13 000 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1 023 €	206 €	0 €	-13 000 €	0 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	8 182 €	24 300 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-7 159 €	-24 094 €	0 €	-13 000 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1 023 €	206 €	0 €	-13 000 €	0 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Kunta on jaettu kolmeen äänestysalueeseen. Vaalijärjestelyt hoidetaan oikeusministeriön ohjeiden mukaan. Suunnitelmakaudella on seuraavat vaalit:

- kuntavaalit vuonna 2021

Tavoite: Keskusvaalilautakunnan päätöksistä ei valituksia.

Kunta järjestää ennakkoäänestyksen kunnanvirastolla. Valtio huolehtii kaikissa vaaleissa materiaali- ja tietojärjestelmäkustannuksista ja kunta muista kustannuksista. Valtiollisissa vaaleissa oikeusministeriö suorittaa kunnalle kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän jokaisen vaaleissa äänioikeutetun kunnan asukkaan osalta.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-9 971 €	-11 652 €	-12 000 €	-12 120 €	-12 241 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 971 €	-11 652 €	-12 000 €	-12 120 €	-12 241 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

TOIMINTAKULUT/MENOT	-9 959 €	-11 652 €	-12 000 €	-12 120 €	-12 241 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 959 €	-11 652 €	-12 000 €	-12 120 €	-12 241 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-12 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-12 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Tarkastustoiminta

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-9 971 €	-11 652 €	-12 000 €	-12 120 €	-12 241 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 971 €	-11 652 €	-12 000 €	-12 120 €	-12 241 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-9 959 €	-11 652 €	-12 000 €	-12 120 €	-12 241 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 959 €	-11 652 €	-12 000 €	-12 120 €	-12 241 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-12 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-12 €	0 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Ltk:n kokoukset	6	6	6	6	6
Tarkastuspäivät					
Ltk:n siht.palvelut pv					
Toimintamenot/asukas	1,97	2,24	2,28	2,27	2,27

Tarkastuslautakunta arvioi vuosittain valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista kunnan palvelutoiminnassa ja talouden hoidossa. Tavoiteseurannan lisäksi tarkastuslautakunta mm. arvioi eri perustein kunnan palvelutoiminnan vaikuttavuutta, taloudellisuutta ja palvelujen tarkoituksenmukaista järjestämistapaa sekä valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunnan vuosittain laatima arviointikertomus perustuu lautakunnan eri tehtäväalueilla suorittamiin arviointikäynteihin ja viranhaltijahaastatteluihin.

Tilintarkastus varmentaa hallinnon lainmukaisuutta ja sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan asianmukaista järjestämistä sekä valtionosuuksien perus-

teiden, kirjanpidon ja tilinpäätöksen oikeellisuutta. Tilintarkastaja avustaa tarkastuslautakuntaa sen kokoustyöskentelyssä ja arviointikertomuksen laatimisessa.

Yleishallinto

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	448 191 €	467 700 €	468 700 €	473 387 €	478 121 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-874 703 €	-1 013 748 €	-1 107 205 €	-1 118 277 €	-1 129 460 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-426 513 €	-546 048 €	-638 505 €	-644 890 €	-651 339 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	448 191 €	466 500 €	467 500 €	472 175 €	476 897 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-797 704 €	-936 564 €	-1 025 865 €	-1 036 124 €	-1 046 485 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-349 513 €	-470 064 €	-558 365 €	-563 949 €	-569 588 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	1 200 €	1 200 €	1 212 €	1 224 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-77 000 €	-77 184 €	-81 340 €	-82 153 €	-82 975 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-77 000 €	-75 984 €	-80 140 €	-80 941 €	-81 751 €

Yleishallinnon tulosalue sisältää kunnanhallituksen, valtuuston, hallintotoimiston, toimikunnat, muun hallinnon ja Kuuma-yhteistyön kustannuspaikat.

	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Määrätavoitteet/ kokoukset					
Valtuusto	11	10	10	11	10
Hallitus	24	22	22	23	22

Hallinto-osasto hoitaa kunnan hallintopalveluita, joihin tärkeimpinä kuuluvat kunnanvaltuuston ja -hallituksen käsiteltävien asioiden valmistelu ja täytäntöönpanotehtävät sekä kunnan raha- ja maksuliikenteestä huolehtiminen. Kunnanhallitus kokoontuu pääsääntöisesti kaksi kertaa kuukaudessa ja valtuusto tarvittaessa, yleensä kerran kuukaudessa.

Kunnan päätöksentekojärjestelmässä valtuusto on ylin toimielin ja kuntalain mukaan vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Sen tulee päättää toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä hallinnon järjestämisestä, talouden ja rahoituksen perusteista. Kunnan toimialat ovat: hallinto- ja taloustoimiala, kuntakehitystoimiala ja sivistystoimiala.

Kunnanhallitus tuottaa ja järjestää kuntalaisten tarvitsemia palveluja valtuuston päätösten mukaisesti sekä johtaa kunnan toimintaa, huolehtii kuntayhteistyöstä ja muista sidosryhmäyhteyksistä sekä kunnan etujen valvonnasta.

Kunnanvaltuusto hyväksyi joulukuussa 2017 kuntastrategian vuosille 2018 – 2020. Strategiaan liittyen valtuusto hyväksyi vuonna 2019 elinvoima-, hyvinvointi- sekä talous- ja henkilöstöohjelman. Ohjelmiin liittyen otettiin vuonna 2019 käyttöön osallistuva budjetointi, jota jatketaan vuonna 2020. Talousarviossa on varattu tarkoitusta varten 25.000 €:n määräraha. Vuoden 2020 alussa kerätään toimenpide-ehdotuksia ja ideoita kuntalaisilta, pornaislaisilta yhdistyksiltä ja yrityksiltä kunnan elinvoiman ja hyvinvoinnin lisäämiseksi sekä kunnan kehittämiseksi. Keväällä järjestetään infotilaisuus liittyen osallistuvan budjetoinnin hankkeisiin liittyvistä asioista. Kehittämisohjelmiin suunnitellut toimenpiteet vaikuttavat talousarvion tavoitteisiin kaikilla toimialoilla.

Kuntastrategian uudistaminen käynnistetään syksyllä 2020.

Seurakunnan ja kunnan yhteisen infotaulun hankkimiseen on varattu 5 000 €:n määräraha ja kestävän liikkumisen kokeiluhankkeeseen 20 000 €:n määräraha.

Kunnan henkilöstön mahdolliseen kannustepalkkioon on varattu 40.000 €:n määräraha, asian toteutumisesta päätetään vuoden 2020 keväällä.

Kunnalle voi antaa palautetta kotisivuilla olevan palautepalkin kautta. Kunnalle voi tehdä aloitteita myös www.kuntalaisaloite.fi palvelun kautta.

Kunnan tiedotuslehden Luonnollisesti Pornainen toteutukseen ja jakeluun jokaiseen talouteen on varattu 15.000 €:n määräraha.

Kesällä työllistetään 10 – 12 koululaista ja opiskelijaa. Tarkoitusta varten on varattu 11.000 euron määräraha. Yrityksille myönnettävään kesätyöllistämistukeen on varattu 4.000 € määräraha.

Velvoitetyöllistettävien palkkamenoihin ja sivukuluihin on varattu 38 000 € vuodelle 2020. Valtiolta saatavia korvauksia on talousarvioon kirjattu 12.000 €. Työllisyyspalvelujen ostoon on varattu 30 000 €.

Pornaisten kunnan osuus KUUMA:n maksuosuuksista on 1,57 % yhteensä 8 093,49 €, hankkeiden osuus 2 093,13 €.

Yhdistys- ja seurataloavustuksiin on vuodelle 2020 varattu 8.000 €:n määräraha ja yleisavustuksiin 4.000 €:n määräraha.

Tontinmyyntituloista ja muusta kunnan omaisuuden myynnistä arvioidaan kertyvän 450.000 €.

Kunnanhallituksen alla omana kustannuspaikkana on Keski-Uudenmaan –sotekuntayhtymälle ja HUS:lle maksettavat kuntaosuudet yhteensä 12 538 000 €. Työmarkkinatuen kuntaosuus on 150 000 € sekä Porvoon kaupungille maksettavat maksuosuudet ympäristöterveydenhuollon, terveydensuojelun ja eläinlääkintähuollon osalta

yhteensä 100 000 €. Lisäksi omana kohtanaan ovat muut sosiaali- ja terveystoimen menot (mm. ICT-palvelut, työterveyshuollon järjestämisvastuu yrittäjille 26 000 €, ikäihmisten kotiapupalveluun 20 000 €), yhteensä 50 000 € ja tuloja 5 000 € (valtiokonttorin korvaukset).

Tavoitteet:

- myydä 5-6 omakotitonttia ja 2-3 yritystonttia.
- kunnanhallituksen ja valtuuston päätöksistä ei laillisuusperustein tehtyjä oikaisuvaatimuksia tai valituksia
- selvitetään sähköiseen arkistointiin liittyvät asiat

Henkilöstöhallinto

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	25 573 €	27 000 €	30 000 €	30 300 €	30 603 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-59 807 €	-67 440 €	-73 367 €	-74 101 €	-74 842 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-34 234 €	-40 440 €	-43 367 €	-43 801 €	-44 239 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	25 573 €	27 000 €	30 000 €	30 300 €	30 603 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-59 257 €	-67 440 €	-73 367 €	-74 101 €	-74 842 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-33 684 €	-40 440 €	-43 367 €	-43 801 €	-44 239 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-550 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-550 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Henkilöstöhallinnon tulosalue sisältää yt-toiminnan ja työsuojelun, työterveyshuollon, työhyvinvoinnin, henkilöstöruokailun ja merkkipäivät.

Työterveyspalvelut ostetaan Porvoon kaupungilta, Kuninkaantien työterveydeltä. Tavoitteena on, että jokainen kunnan työntekijä käy työsuhteensa aikana ainakin työterveyshoitajan tarkastuksessa ja tarvittaessa työterveyslääkärin tarkastuksessa. Työterveystoiminnan tavoitteena on työstä johtuvien terveysvaarojen ja työstä johtuvien sairauksien ennaltaehkäisy, terveellisen ja turvallisen työn ja työympäristön varmistaminen, hyvin toimivan työyhteisön sekä työntekijöiden työ- ja toimintakyvyn ylläpito. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus influenssarokotuksen saamiseen osana työterveyshuoltoa.

Henkilökunnan työhyvinvointia varten on talousarvioon varattu 10.000 €:n määräraha. Tyky-toimikunta tekee esityksen määrärahan käytöstä. Työhyvinvoinnin parantaminen ja työssäjaksamisen edistäminen otetaan huomioon määrärahan käytöstä päätettäessä.

Työperäisistä tuki- ja liikuntaelinsairauksista aiheutuvia fysikaalisia hoitoja korvataan kunnanhallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Tarkoitusta varten on talousarvioon varattu 6.000 €:n määräraha.

Tavoitteet:

- työntekijöiden sairauspäivien määrä säilyy vähintään vuoden 2018 tasolla tai laskee alle sen (2018 koko henkilöstön keskimääräinen sairausloman pituus oli 14,66 kalenteripäivää/henkilö)
- henkilöstöhallinnon sähköiset lomakkeet otetaan käyttöön
- koulutusohjelma laaditaan
- tehdään henkilöstön työtyytyväisyyskysely
- yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman päivittäminen

Yhteistyöelimenä toimii yhteistyötoimikunta. Yhteistyötoimikunta kokoontuu vuosittain keskimäärin 4 kertaa.

Henkilöstö osallistuu KUUMA-kuntien ja mahdollisesti muiden kuntien kanssa yhdessä järjestettäviin koulutustilaisuuksiin. Tavoitteena on, että jokainen osallistuu vuoden aikana ainakin yhteen joko kunnan tai ulkopuolisen palveluntuottajan järjestämään koulutustilaisuuteen.

Taloushallinto

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	830 €	500 €	500 €	505 €	510 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-105 826 €	-116 325 €	-117 800 €	-118 978 €	-120 168 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-104 996 €	-115 825 €	-117 300 €	-118 473 €	-119 658 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	830 €	500 €	500 €	505 €	510 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-105 826 €	-116 325 €	-117 800 €	-118 978 €	-120 168 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-104 996 €	-115 825 €	-117 300 €	-118 473 €	-119 658 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Kunnan osuus valtiolle maksettavista verotuskustannuksista.

Elinkeinoelämän kehittäminen

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	23 777 €	4 000 €	4 000 €	4 040 €	4 080 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-143 354 €	-155 725 €	-161 900 €	-163 519 €	-165 154 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-119 578 €	-151 725 €	-157 900 €	-159 479 €	-161 074 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	23 777 €	4 000 €	4 000 €	4 040 €	4 080 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-143 354 €	-155 725 €	-161 900 €	-163 519 €	-165 154 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-119 578 €	-151 725 €	-157 900 €	-159 479 €	-161 074 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy:n (Keuke) maksuosuus on 5,50 €/asukas, sisältää myös uusyritysneuvonnan. Maksuosuus yhteensä 27 874 €.

Omakotitalotonttien ja yritystonttien markkinointia jatketaan, jotta vuoden 2020 aikana päästäisiin asetettuihin tavoitteisiin. Markkinointiin on varattu 40.000 €:n määräraha. Määrärahan tarkemmasta kohdentamisesta päätetään myöhemmin.

Markkinointitoimenpiteiden suunnittelussa on mukana markkinointitoimisto. Tavoitteena on nostaa Pornaisten kunnan tunnettavuutta ja houkuttelevuutta pääkohderyhmissä, joita ovat mm. perhettä perustavat ja perheelliset sekä investointeja tekevät yritykset.

Lipputuet yhteisöille -määräraha sisältää Porvoon seutulipun, Pornaisten lipun, Kuuma-seutulipun sekä liityntälippujen kuntaosuudet.

Pornaisten kunnan ja Uudenmaan ELY-keskuksen välillä laaditun joukkoliikenteen kustannuksia koskevan sopimuksen mukaan kunnan joukkoliikennekustannukset vuonna 2020 ovat 60.000 euroa.

Talousarvion kohtaan muut yhteistoimintaosuudet sisältyy 2.000 €:n määräraha Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistyksen ”Vesistötalkkari”-hankkeeseen. Hanke on kolmivuotinen (2019-2021), kunnan kokonaiskustannus on 6.000 €.

Maataloustoimi

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	2 000 €	2 000 €	2 020 €	2 040 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-41 087 €	-39 499 €	-46 817 €	-47 285 €	-47 758 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-41 087 €	-37 499 €	-44 817 €	-45 265 €	-45 718 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	2 000 €	2 000 €	2 020 €	2 040 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-41 087 €	-39 499 €	-46 817 €	-47 285 €	-47 758 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-41 087 €	-37 499 €	-44 817 €	-45 265 €	-45 718 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Mäntsälän kunta huolehtii yhteistoimintasopimuksen mukaisesti maaseutuhallinnon järjestämisestä Askolan, Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kuntien alueella. Yhteistoiminta-alue toimii nimellä Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelut. Vuosi 2019 on yhteistoiminta-alueen seitsemäs toimintavuosi. Tukihallinnossa on siirrytty kokonaan sähköiseen hakemusten käsittelyyn ja arkistointiin, sähköisen asioinnin lisääminen on yksi toiminnan keskeisistä tavoitteista.

Vuodesta 2015 siirryttiin kustannusten jaossa kuntien välillä asteittain aiheuttamisperusteiseen kustannusten jakoon (tilojen määrä, kasvulohkojen lukumäärä, kunnan peltoala, maksetut tuet ja tukipäätösten lukumäärä). Vuodesta 2018 kustannukset ovat määräytyneet aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Pornaisten kunnan maksuosuus vuonna 2020 on 37 294 €.

Pornaisissa hakemuksista jätettiin vuonna 2019 sähköisinä 96,3 %. Koko alueen sähköisten hakemusten määrä oli 91,5 %. Pornaisissa vuonna 2019 tiloja oli 83, peltoalaa 4368 ha ja lohkoja 1787.

Silmu ry tukee paikallista kehittämistyötä rahoittamalla ruohonjuuritason hankkeita. Paikallisagendassa on määritetty maatalouden kestävän kehityksen tavoitteet ja päämäärä. Pornaisten kunnan osuus vuonna 2020 on 4 180,82 €.

Sosiaali- ja terveystoimi

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	5 470 180 €	5 000 €	5 000 €	5 050 €	5 101 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-20 556 668 €	-12 301 126 €	-13 034 100 €	-13 164 441 €	-13 296 085 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-15 086 489 €	-12 296 126 €	-13 029 100 €	-13 159 391 €	-13 290 984 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	5 470 180 €	5 000 €	5 000 €	5 050 €	5 101 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-20 556 668 €	-12 301 126 €	-13 034 100 €	-13 164 441 €	-13 296 085 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-15 086 489 €	-12 296 126 €	-13 029 100 €	-13 159 391 €	-13 290 984 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Keusoten Pornaisten maksuosuusarvio ja HUS:n erikoissairaanhoidon maksuosuus on yhteensä 12 538 000 €. Porvoon kaupungille maksettava eläinlääkinnän sekä terveydensuojelun osuus on yhteensä 100 000 € sekä työmarkkinatuen kuntaosuus 150 000 €. Muihin sote-menoihin sisältyy muita Pornaisten kunnan maksamia kuluja 50 000 €. Tulopuolella on valtiokonttorin korvauksia 5.000 €.

Vammaisneuvosto hoidetaan kunnan omana toimintana ja ikäihmisten neuvosto on yhteinen Mäntsälän kunnan kanssa.

KUNTAKEHITYSTOIMIALA (sis. rak.valv.)

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	5 126 946 €	4 884 694 €	4 904 204 €	4 953 244 €	5 002 780 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-3 581 577 €	-4 050 060 €	-4 222 721 €	-4 264 948 €	-4 307 598 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1 545 369 €	834 634 €	681 483 €	688 296 €	695 182 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	2 398 061 €	1 821 193 €	1 821 193 €	1 839 405 €	1 857 800 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-3 437 851 €	-3 938 269 €	-4 109 670 €	-4 150 768 €	-4 192 275 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 039 790 €	-2 117 076 €	-2 288 477 €	-2 311 363 €	-2 334 475 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	2 728 886 €	3 063 501 €	3 083 011 €	3 113 839 €	3 144 980 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-143 726 €	-111 791 €	-113 051 €	-114 180 €	-115 323 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	2 585 159 €	2 951 710 €	2 969 960 €	2 999 659 €	3 029 657 €

Tekninen hallinto

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	2 459 €	1 000 €	1 000 €	1 010 €	1 020 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-594 803 €	-681 161 €	-847 331 €	-855 804 €	-864 362 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-592 344 €	-680 161 €	-846 331 €	-854 794 €	-863 342 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	22 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-592 403 €	-663 064 €	-823 595 €	-831 831 €	-840 149 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-592 381 €	-663 064 €	-823 595 €	-831 831 €	-840 149 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	2 437 €	1 000 €	1 000 €	1 010 €	1 020 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-2 400 €	-18 097 €	-23 736 €	-23 973 €	-24 213 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	37 €	-17 097 €	-22 736 €	-22 963 €	-23 193 €

Kuntakehitystoimialan teknisen toimen tehtävänä on vastata kunnan kiinteän omaisuuden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta kunnan säännösten mukaan. Tehtävä-

alueeseen sisältyy myös kunnan keskitetyt ruoka- ja siivouspalvelut sekä ICT-palveluiden koordinointi.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen maksuosuudet (382.883 €) sisältyvät teknisen hallinnon kustannuksiin yhteistoimintaosuutena.

Ympäristöohjelman tarkistustyöhön, ilmastovaikutusten arviointiin sekä uusiutuvan energian kuntakatselmukseen oli varattu 30.000 €:n määräraha palvelujen ostoon vuodelle 2019, josta osa jäi käyttämättä. Hankkeeseen varataan rahoitusta 20.000 € vuodelle 2020.

Kunnanhallituksen alaisuudessa kokoontuu talousarviokaudella kuntakehitysjaosto, jonka tehtävänä on valmistella kuntakehityksen ja elinvoimaohjelman mukaisia tehtäviä.

Henkilöstömäärä: tekninen johtaja

Tavoitteet:
Teknisen toimen hallinnolliset tavoitteet:
1. Virheettömät hankintakilpailutukset sekä asiakirja-, kokous yms. valmistelu.
2. Viihtyisä ja houkutteleva kunta. Elinvoimaohjelman toteuttaminen.
3. Kunnan lakisääteisten palveluiden digitalisoinnin käynnistämisen edistäminen ja ylläpito.
4. Kuntalaisten palautteen kerääminen ja osallistaminen.

Mittarit:
1. Ei menettelytavoista johtuvia oikaisuvaatimuksia eikä valituksia.
2. Talousarvioin tavoitteiden toteutuminen
3. Kunnan digitaalisen karttamateriaalin kerääminen ja paikkatiedon kerääminen. Digitaalisten palveluiden ajantasaisuuden tarkastus kerran toimintakaudessa (suomi.fi) ja niihin liittyvien virheiden lukumäärä.
4. Reklamaatioiden ja kuntalaisten ohjauksen lukumäärien ja asiasisältöjen tarkastelu. Kuntalaisten palautteiden arviointi (sähköpostit, puhelin, muut sähköiset viestimet). Aloitteiden käsittelymekanismien luominen.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi:
1. Oikaisuvaatimusten tai valitusten lukumäärä, toteutetut/ toteutumattomat toimenpiteet.
2.
a. Talousarviovuoden toteutetut toimet kunnan viihtyisyyden lisäämiseksi ja arvio nii den toteutumisesta.
b. Elinvoimaohjelmassa määriteltyjen toimenpiteiden toteutuminen.
c. Kuntakehitysjaoston kokoontuminen ja tavoitteiden toteutuminen.
3. Materiaalin ajantasaisuus tarkastelujakson lopussa.

Kaavoitus

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-77 906 €	-159 044 €	-107 846 €	-108 925 €	-110 014 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-77 906 €	-159 044 €	-107 846 €	-108 925 €	-110 014 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-77 613 €	-158 544 €	-107 461 €	-108 536 €	-109 621 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-77 613 €	-158 544 €	-107 461 €	-108 536 €	-109 621 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-293 €	-500 €	-385 €	-389 €	-393 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-293 €	-500 €	-385 €	-389 €	-393 €

Maankäytön suunnittelua ohjaa valtuuston hyväksymä kaavoitusohjelma. Uutena hankkeena käynnistettiin 2019 Pornaisten Portin laajennustyö joka jatkuu talousarviovuonna. Kaavoitustöiden lisäksi valmistellaan suunnittelutarve- ja poikkeamislupalausunnot sekä osallistutaan Uudenmaan liiton ja Kuuma-alueen yhteistyöryhmiin. Kehitetään paikkatietoaineistojen hyödyntämistä suunnittelussa ja markkinoinnissa.

Luovutusvalmiit asemakaavatontit 31.12.2019

	kpl	rakennusoikeus m^2	
Omakotitontit	38*	10 470 (arvio*)	
Rivitalotontit		1	1 492
Yritystontit		2	1 651
Yritystontit / Portin alue		8	23 649
Kerrostalotontit	1	1 200	

*)11 kpl tonteista edellyttää kunnallistekniikan rakentamista/katujen jatkamista Kartanorinteen laajennetun kaavan alueelle.

Tavoite: Kaavoitusohjelman toteuttaminen

Mittari: Asemakaavoitettuja omakoti- ja teollisuustontteja on riittävästi tarjolla.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi:

1) asemakaavoituksessa tehdyt toimenpiteet ja niiden riittävyys.
2) Kaavan laadinta ja niiden valmiusaste.

3) Luovutusvalmiiden asemakaavatonttien määrä talousarviokauden lopussa/ myytyjen omakoti- ja yritystonttien lukumäärä ja pinta-ala.

Aluearkkitehtitoiminta perustuu 1.10.2014 voimaan tulleeseen sopimukseen yhdessä Askolan, Pukkilan ja Myrskylän kuntien kanssa. Sopimuksen mukaan aluearkkitehdin työajasta 40 prosenttia on Pornaisten kunnan asioiden hoitamista.

Kiinteistötoimi

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	47 413 €	100 000 €	100 000 €	101 000 €	102 010 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-44 508 €	-60 000 €	-60 000 €	-60 600 €	-61 206 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	2 905 €	40 000 €	40 000 €	40 400 €	40 804 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	47 413 €	100 000 €	100 000 €	101 000 €	102 010 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-44 508 €	-60 000 €	-60 000 €	-60 600 €	-61 206 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	2 905 €	40 000 €	40 000 €	40 400 €	40 804 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Rakennusten kunnossapito

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	3 157 876 €	3 101 494 €	3 121 004 €	3 152 214 €	3 183 736 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-1 236 775 €	-1 529 208 €	-1 503 007 €	-1 518 036 €	-1 533 217 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1 921 100 €	1 572 286 €	1 617 997 €	1 634 178 €	1 650 519 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	1 314 564 €	891 193 €	891 193 €	900 105 €	909 106 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-1 095 772 €	-1 436 114 €	-1 414 162 €	-1 428 304 €	-1 442 587 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	218 792 €	-544 921 €	-522 969 €	-528 199 €	-533 481 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	1 843 312 €	2 210 301 €	2 229 811 €	2 252 109 €	2 274 630 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-141 003 €	-93 094 €	-88 844 €	-89 732 €	-90 630 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1 702 308 €	2 117 207 €	2 140 966 €	2 162 377 €	2 184 000 €

	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Määrätavoitteet					
Rakennuskanta					
Omat m2		22 887	22 267	22 267	22 267
Omat m3		107 497	105 155	105 155	105 155
Vuokratut m2		262	262	262	262
Vuokratut m3		786	786	786	786
Vuokratut Mustijoen pt (1.1.2019 K-U SOTE) m2		5 613	5 613	5 613	5 613
Vuokratut Mustijoen pt (1.1.2019 K-U SOTE) m3		16 839	16 839	16 839	16 839
Kunnossapitomenot					
€/m2		13,52	13,72	13,72	13,72
€/m3		3	3,04	3,04	3,04

Kiinteistötoimi rakennuttaa, ylläpitää ja vuokraa kunnan toimialoille niiden toiminnan edellyttämiä tiloja. Tilat ovat toimintaan sopivia, tarkoituksenmukaisia, turvallisia, monikäyttöisiä ja kustannuksiltaan kilpailukykyisiä.

2020 vuonna aloitetaan Linnunlaulun päiväkodin laajennuksen rakentaminen osana varhaiskasvatuksen toiminnan kehittämistä.

Vuonna 2019 sosiaali- ja terveyspalveluiden kiinteistöt vuokrattiin Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveyspalvelut –kuntayhtymälle. Näihin kiinteistöihin kuuluvat Terveysasema ja Aurinkomäen palvelutalon tiloja. Vuokraus jatkuu vuosittain päivitettävällä vuokrasopimuksella.

Vuoden 2019 kesällä valmistunut seura- ja yhdistystalon (Pytinki) kunnossapito edellyttää käyttötalouspuolella noin 10 000 €:n lisäyksiä kuluihin (mm. puiston hoitotason nosto, sisätilojen siivoukset ja huoltopalvelut).

Ympäristönhoidon tehostamiseen ja parantamiseen varataan edelleen 40.000 €:n määräraha palvelujen ostoihin.

Sisäisen vuokran periaate on ollut käytössä koko kunnan kiinteistökannassa vuoden 2013 alusta lukien.

Tavoite:
Kunnanhallitus hyväksyy kiinteistöjen vuosi- ja peruskorjaussuunnitelman talousarviovuodelle ja suunnitelmakaudelle vuonna 2013 hyväksytyn kunnan kiinteistöjen ylläpito-, korjaus ja kehitysohjelman tavoitteiden mukaisesti.
Mittari:

Vuosi- ja peruskorjaustyöt on tehty hyvää rakentamistapaa noudattaen.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi:
Vuosikorjaussuunnitelma on laadittu ja hyväksytty. Arvioidaan toteutetut/toteutumattomat vuosi- ja perurkorjaustyöt.

Ruoka- ja puhdistuspalvelut

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	840 392 €	815 600 €	815 600 €	823 755 €	831 994 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-734 896 €	-698 047 €	-762 924 €	-770 553 €	-778 259 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	105 497 €	117 553 €	52 676 €	53 202 €	53 735 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	4 281 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-734 896 €	-698 047 €	-762 924 €	-770 553 €	-778 259 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-730 614 €	-698 047 €	-762 924 €	-770 553 €	-778 259 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	836 111 €	815 600 €	815 600 €	823 755 €	831 994 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	836 111 €	815 600 €	815 600 €	823 755 €	831 994 €

	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Ruokahuolto					
Henkilöstö	6	7	7	7	7
Ateriat/pv	1 000	920	900	880	880
Ateriat/v (188 pv)	188 000	172 950	169 200	165 440	165 440
Aterian hinta/pv (sis. Aineet ja palkat)	2,46	2,79	2,95	3,05	3,15

Ruoka- ja puhdistuspalvelut ovat kuntakehitystoimialan alainen yksikkö. Ruokapalvelut vastaavat kunnan koulujen ruokahuolloista. Pornaisten kunnan Yhtenäiskoulun keittiö toimii valmistuskeittiönä. Mika Waltarin sekä Parkkojan koulun keittiöt toimivat jakelukeittiöinä.

Aterioita valmistetaan päivittäin n. 900 kpl. Nämä valmistetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokasuosituksia pääsääntöisesti noudattaen.
Yhtenäiskoulun ruokapalvelussa on viisi työntekijää ja puhdistuspalvelussa on kolme työntekijää. Parkkojan koululla on yksi yhdistetty keittiö- ja puhdistuspalvelutyöntekijä, sekä yksi laitoshuoltaja. Mika Waltarin koululla on yksi yhdistetty keittiö- ja puhdistuspalvelutyöntekijä, sekä yksi laitoshuoltaja.

Ruoka-ja puhdistuspalveluita ostetaan myös yksityiseltä palveluntuottajalta. Tämän sopimuksen kesto on vuoden 2020 kesäkuuhun ja sopimuksessa on jäljellä 1 optiovuosi 6/2020-6/2021. Ostopalveluna hankinnat toteutetaan Keusotelle sekä Linnunlaulun päiväkotiin. Vuoden 2020 tulee käynnistää selvitys ruoka- ja puhdistuspalveluiden tuottamisesta näissä yksiköissä ja mahdollisesta kilpailutuksesta.

Tavoite:
Ruoka- ja puhdistuspalveluiden ammattitaidon ja työmotivaation ylläpitäminen, sekä kehittäminen koulutuksilla, ohjauksilla ja työhön perehdyttämisellä. Asiakastyytyväisyyden jatkuva parantaminen.
Mittari:
Asiakastyytyväisyyskyselyt, laatukierrokset, henkilökohtaiset keskustelut asiakkaiden, sekä henkilökunnan kanssa.

Liikenneväylät, yleiset alueet, maaperän puhdistus

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	124 045 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-213 190 €	-292 392 €	-296 100 €	-299 061 €	-302 052 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-89 145 €	-292 392 €	-296 100 €	-299 061 €	-302 052 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	124 045 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-213 190 €	-292 392 €	-296 100 €	-299 061 €	-302 052 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-89 145 €	-292 392 €	-296 100 €	-299 061 €	-302 052 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kaavatiet km	14,1	14,7	15	15,5	15,5
Avustettavat yksityistiet km	134	134	134	134	134
Tievalaistuspisteitä kpl	970	1010	1050	1070	1090

Liikenneväylien ja yleisten alueiden tehtäviin kuuluu suunnitella, rakentaa ja ylläpitää asemakaava-alueiden katuverkkoa, viher- ja virkistysalueita sekä päättää kunnan myöntämistä yksityistieavustuksista.

Tavoitteet:
Katuja ja liikenneväyliä rakennetaan/ korjataan vuosittain hyväksytyn korjaussuunnitelman/ investointiohjelman mukaisesti.
Toteutetaan yhtenäisiä liikennemerkkiratkaisuja liikenne- ja huoltoturvallisuuden parantamiseksi.
Viheralueiden hoito toteutetaan hoitoluokituksen mukaisesti.
Puisto- ja metsäalueiden hoitoon saadaan lisää henkilöresursseja (elinvoimaohjelma, viihtyisä ja turvallinen kunta).

Mittarit:
Korjattujen katualueiden määrä. Saatujen asiakaspalautteiden määrä. Korvausvaatimusten lukumäärä/ myönnetyt korvaukset laiminlyönneistä.

Talvihoidon tavoite:
Liikenneväylien talvihoito hyväksytyn alueurakkakilpailun hoitotasojen mukaisesti.

Mittari:
Palautteiden lukumäärä.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi em. kohdissa:
Tiealueisiin kohdistuneet korjaustoimenpiteet ja niiden onnistuminen
Saadut palautteet (lukumäärä)
Tie- ja yleisiin alueisiin kohdistuneet
Puisto- ja metsäalueisiin kohdistuneet
Talvikunnossapitoon kohdistuneet

Palautteiden pohjalta tehdyt korjaavat toimenpiteet(lukumäärä)
Tie- ja yleisiin alueisiin kohdistuneet
Puisto- ja metsäalueisiin kohdistuneet
Talvikunnossapitoon kohdistuneet.

Vesilaitos

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	918 257 €	801 600 €	801 600 €	809 615 €	817 713 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-605 352 €	-506 329 €	-512 750 €	-517 878 €	-523 056 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	312 906 €	295 271 €	288 850 €	291 737 €	294 657 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	871 231 €	765 000 €	765 000 €	772 650 €	780 377 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-605 352 €	-506 329 €	-512 750 €	-517 878 €	-523 056 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	265 880 €	258 671 €	252 250 €	254 772 €	257 321 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	47 026 €	36 600 €	36 600 €	36 965 €	37 336 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	47 026 €	36 600 €	36 600 €	36 965 €	37 336 €

Mäntsälän, Pornaisten ja Pukkilan kunnat sopivat omistamiensa vesihuoltolaitosten käyttötoimintojen ja sopimuksessa mainittujen muiden tehtävien yhteisestä järjestämisestä sopijakuntien alueella kuntalain (365/1995) 77 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Sopimus astui voimaan vuoden 2008 alusta lukien. Käytännössä tehtävät on hoitanut Mäntsälän kunnan organisaatiossa kunnallisena liikelaitoksena toiminut Mäntsälän Vesi. Mäntsälän Vesi Oy aloitti toimintansa 1.1.2015. Mäntsälän Veden emoyhtiöstä Kuntayhtiöt Oy:stä tuli 15.1.2016 Nivos Oy, joka toimii hallinnollisena organisaationa Mäntsälän kunnan omistajaohjauksessa. Nivos Oy tuottaa hallinnollisia palveluja myös Mäntsälän Vesi Oy:lle, 1.1.2020 alkaen Nivos Vesi ja Lämpö Oy.

Pornaisten kunnan vesilaitoksen omistus, taksat, investoinnit ja toimialueet yms. ovat edelleen omistajakunnan päätettäviä asioita.

Vesihuoltolaitos myös myy Etelä-Pornaisten Vesiosuuskunnalle, Vesiosuuskunta Mustijoelle ja Vesiosuuskunta Suonelle vettä ja vastaanottaa siirtolinjaan näiden kolmen vesiosuuskunnan jätevedet.

Laajuustiedot 31.12.2019				
Vesilaitos	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
- liittyneet kiinteistöt, kpl	578	588	588	588
- johtoverkon pituus, m	25 000	25 000	25 000	25 500
- johtoverkon pituus svh, m	29 600	30 000	30 000	30 000
- pumpattu vesimäärä, m^3/a	185 214	188 132	170 000	170 000
- ostettu vesimäärä, m^3/a, TSV	62 804	61 094	15 000	15 000
- vesimäärä yht, m^3	248 018	249 288	185 000	185 000
- vesimäärä, m^3/vrk	680	683	506	506
- laskutettu vesimäärä, m^3/a	199 441	216 359	170 000	170 000
- vuotovesimäärä, %		13,2	15,0	15,0
Viemärilaitos				
- liittyneet kiinteistöt, kpl	524	534	544	544
- johtoverkon pituus, m	20 600	20 600	20 600	20 800
- johtoverkon pituus svh, m	39 700	39 700	39 700	39 900
- hulevesiverkon pituus, m	4 200	4 600	4 600	4 600
- jätevedenpumppaamot, kpl	6+13 svh	6+12 svh	6+12 svh	6+12 svh
- jätevesimäärä, m^3/a	221 150	219 666	220 000	220 000
- laskutettu jätevesimäärä, m^3/a	204 692	186 917	190 000	190 000
- vuotovesimäärä, %	22,7	22,7	22,7	22,7

Tavoite:
Talousvesi on laadullisesti hyvää.
Mittari:
Veden on täytettävä asetuksen mukaiset laatuvaatimukset.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi: Nivos Vesi teettää säännöllisesti talousveden laboratoriotestejä, joiden perusteella arvioidaan talousveden laatu. Tehtyjen testien lukumäärä.

Maa- ja metsätilat

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	36 504 €	65 000 €	65 000 €	65 650 €	66 307 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-4 348 €	-29 822 €	-30 200 €	-30 502 €	-30 807 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	32 156 €	35 178 €	34 800 €	35 148 €	35 500 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	36 504 €	65 000 €	65 000 €	65 650 €	66 307 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-4 348 €	-29 822 €	-30 200 €	-30 502 €	-30 807 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	32 156 €	35 178 €	34 800 €	35 148 €	35 500 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Metsäsuunnitelman 2018 - 2028 mukaista ympäristöasiat huomioivaa metsän hoitoa ja vuosille 2018 - 2028 mukaista hoitoa suunnitelmapäivityksen valmistuttua.

Tavoite:
Metsien järjestelmällinen hoito, suunnitelmallisten harvennusten ja hakkuiden toteuttaminen. Ilmastopoliittisten tavoitteiden huomioiminen metsien hoidossa.
Mittari:
Metsäsuunnitelman toteutumisen seuranta. Metsänhoito- ja myyntitulojen määrä.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi:
Arviokaudella tehdyt metsänhoidolliset toimenpiteet.
Tulojen toteutuminen.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-69 800 €	-94 057 €	-102 563 €	-103 589 €	-104 625 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-69 800 €	-94 057 €	-102 563 €	-103 589 €	-104 625 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-69 769 €	-93 957 €	-102 478 €	-103 503 €	-104 538 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-69 769 €	-93 957 €	-102 478 €	-103 503 €	-104 538 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-30 €	-100 €	-85 €	-86 €	-87 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-30 €	-100 €	-85 €	-86 €	-87 €

	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Rakennus- ja toimenpideluvat	80	80	80	80	80
Ympäristöluvat	7	5	5	5	5
Maa-ainesluvat	7	5	5	5	5

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu on toiminut vuoden 2006 alusta alkaen neljän kunnan Askolan, Pornaisten, Pukkilan ja Myrskylän yhteistyönä. Askolan kunta on ns. isäntäkunta ja muut sopijakunnat ostavat palvelut isäntäkunnalta. Kustannukset jaetaan toteutuneiden lupamäärien ja muiden mitattavien suoritteiden perusteella, joista on sovittu yhteistyösopimuksessa.

Toimielimen talousarvio ja taloussuunnitelma tavoitteineen hyväksytään isäntäkunnan talousarvion käsittelyssä.

Päivystykset on toteutettu kunnittain. Rakennustarkastaja päivystää Pornaisten kunnanvirastolla torstaisin klo 16 - 18, muulloin sopimuksen mukaan. Ympäristönsuojelusihteeri on tavattavissa pääsääntöisesti keskiviikkoisin ja /tai sopimuksen mukaan.

Tavoite:
Työn ja toiminnan kehittäminen.
Asiakastyytyväisyyden parantaminen.

Sähköisen rakennuslupakäsittelyn (lupapiste.fi) käyttöönoton jatkaminen.
Kiinteistöveroselvitysten toteuttaminen kuntatasolla.

Mittari:
Asiakaspalautteet.
Sähköisesti käsiteltyjen ja myönnettyjen rakennuslupien ja ympäristölupien määrä.
Tavoitteiden toteutumisen arviointi:
Arviokaudella saatujen palautteiden lukumäärä asiakkailta.
Myönnettyjen rakennuslupien määrä.
Kiinteistöveroselvityksen tulosten arviointi.

SIVISTYSTOIMIALA

Sivistyslautakunta

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	592 708 €	643 480 €	520 000 €	525 201 €	530 452 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-8 849 743 €	-11 904 070 €	-12 206 294 €	-12 328 357 €	-12 451 639 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 257 035 €	-11 296 590 €	-11 686 294 €	-11 803 156 €	-11 921 187 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	592 708 €	607 480 €	520 000 €	525 201 €	530 452 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-6 342 145 €	-9 028 344 €	-9 316 474 €	-9 409 639 €	-9 503 733 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-5 749 437 €	-8 420 864 €	-8 796 474 €	-8 884 438 €	-8 973 281 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-2 507 598 €	-2 875 726 €	-2 889 820 €	-2 918 718 €	-2 947 906 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 507 598 €	-2 875 726 €	-2 889 820 €	-2 918 718 €	-2 947 906 €

Sivistystoimen hallinto

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	68 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-109 066 €	-131 678 €	-117 697 €	-118 875 €	-120 064 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-41 066 €	-131 678 €	-117 697 €	-118 875 €	-120 064 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	68 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-105 832 €	-104 976 €	-110 258 €	-111 361 €	-112 474 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-37 832 €	-104 976 €	-110 258 €	-111 361 €	-112 474 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-3 235 €	-26 702 €	-7 440 €	-7 514 €	-7 590 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 235 €	-26 702 €	-7 440 €	-7 514 €	-7 590 €

	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kokoukset	9	9	9	9	9
Toimintakulut / asukas	21	25	22	22	22
Asukasluku	5 073	5 195	5 272	5 350	5 400

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, kirjastopalvelujen ja vapaa-aikapalvelujen asioista.

Sivistyslautakunta ohjaa sivistystoimen toimintaa strategian ja hyvinvointiohjelman avulla. Hyvinvointiohjelmassa toimialaa ohjaavat teemat ovat ennalta ehkäisy, viihtyisä ympäristö, osallistaminen ja sähköinen asiointi.

Kokouksia on keskimäärin kerran kuukaudessa, lukuun ottamatta kesäkuukausia. Yhteistyöpalavereita järjestetään tarpeen mukaan eri sidosryhmien kanssa.

Sivistystoimen yhteiset tavoitteet vuodelle 2020 ja suunnittelukausille perustuen hyvinvointiohjelmaan

PANOSTUS KASVUN JA OPPIMISEN KOKONAISUUDEN SUJUVUUTEEN

- **Ennaltaehkäisevän ja matalan kynnyksen tuen kehittäminen**
- **Nuorten ja aikuisten tukeminen erityisesti muutosvaiheissa**
- **Uusi kunta tukee kaiken ikäisten hyvinvointia**
- **Hyvinvointia kehittävien toimintamallien käyttöönotto**

TOIMINTATAVAT JA AKTIVITEETIT

- **Yhdistysten toimintaa tuetaan tilaratkaisuilla**
- **Tapahtumatarjonnan näkyvyyden ja määrän lisääminen**
- **Osallistuva budjetointi kuntatasolla/oppilaskuntatasolla/nuorisovaltuusto viihtyvyyden parantamiseksi**
- **Kerhotoiminnan kasvattaminen seurojen/ yhdistysten avulla kaikkien koulujen yhteyteen**

TOIMINTA- JA OPPIMISYMPÄRISTÖ

- **Yhtenäiskoulun alueen kehittäminen**
- **Muut toiminnalliset muutokset hyvinvointia tukeviin tiloihin kaiken ikäisille**
- **Liikunta- ja virkistysalueiden suunnittelu kuntalaisten ja intressiryhmien kanssa (mm. koulut, seurat/yhdistykset, lapset ja nuoret)**
- **Suunnitelma nuorisotilan uudistamisesta**

Varhaiskasvatus

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	283 000 €	218 000 €	220 180 €	222 382 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	-3 136 979 €	-3 255 683 €	-3 288 238 €	-3 321 121 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0 €	-2 853 979 €	-3 037 683 €	-3 068 058 €	-3 098 739 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	283 000 €	218 000 €	220 180 €	222 382 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	-2 769 603 €	-2 861 249 €	-2 889 861 €	-2 918 760 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0 €	-2 486 603 €	-2 643 249 €	-2 669 681 €	-2 696 378 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	-367 376 €	-394 433 €	-398 377 €	-402 361 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0 €	-367 376 €	-394 433 €	-398 377 €	-402 361 €

Toimintatuotot	218.000 €
Henkilöstökulut	1.706.422 €
Palvelujen ostot	327.127 €
Aineet, tarvikkeet, tavarat	37.900 €
Avustukset	773.000 €
Muut toimintakulut	411.233 €
Toimintakulut/menot yht.	3.255.683 €

Pornaisten uusi varhaiskasvatussuunnitelma ohjaa toimintaa

Varhaiskasvatus siirtyi kunnan omaksi toiminnaksi 1.1.2019 alkaen. Alkuvuodesta 2019 työstettiin Pornaisten kunnan omaa varhaiskasvatussuunnitelmaa (Vasu), joka hyväksyttiin sivistyslautakunnassa 19.6.2019. Talousarvio ja –suunnitelmavuosina tavoitteena on kehittää Pornaisten varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria uudistetun varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Uusi varhaiskasvatuslaki astui voimaan 1.9.2018. Lain mukaan tulevaisuudessa päiväkodeissa työskentelee moniammatillisena tiiminä varhaiskasvatuksen opettajia, varhaiskasvatuksen lastenhoitajia ja sosionomeja. Vuonna 2030 päiväkodeissa vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus ja josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Tällä hetkellä opettajien saatavuus avoinna oleviin tehtäviin on kohtalaisen heikkoa. Tavoitteena on aloittaa lain edellytyksiin vastaaminen jo suunnitteluvuosien aikana. Tavoite on perusteltu myös varhaiskasvatuksen laadun nostamisen näkökulmasta.

Palveluverkkoa uudistetaan- Linnunlaulun päiväkodin suunnittelu jatkuu

Varhaiskasvatuksen palveluverkon uudistamista toteutetaan Linnunlaulun päiväkodin laajentamisen kautta. Uudistamisen tavoitteena on siirtyä yhden kunnallisen päiväkodin malliin, jolloin voidaan vastata nykyistä paremmin perheiden muuttuviin tarpeisiin. Toiminnan keskittäminen yhteen yksikköön takaa lapselle vähemmän muutoksia perheen eri vaiheissa. Keskittäminen yhteen yksikköön vähentää avustavan henkilöstön sijaisten tarvetta ja myös tukipalveluiden tuottaminen helpottuu. Toisaalta hallitusohjelmaan kirjattu henkilöstön ja lasten välisten suhdelukujen muutos vähentää tulevaisuudessa laajentuvasta Linnunlaulun päiväkodista n. 20 hoitopaikkaa, mikä aiheuttaa painetta tilojen riittävyyden näkökulmasta, mikäli lapsimäärä kääntyy kasvuun tai perhepäivähoitajien määrä jatkaa vähenemistä.

Alle kouluikäisten lapsimäärien osalta vuonna 2018 syntyneiden ikäluokka on huomattavasti muita ikäluokkia pienempi. Pienemmät ikäluokat vähentävät paineita varhaiskasvatuksen järjestämisen osalta, mutta kunnan kokonaiskehityksen kannalta lapsimäärän putoaminen ei ole tavoiteltavaa. Alle kouluikäisten väestömuutosten suunta tarkentuu suunnitteluvuosien aikana.

synt.2014	synt.2015	synt.2016	synt.2017	synt.2018
64	58	51	61	36

Yksityisen ja kotihoidon luovat vaihtoehdon kunnalliselle varhaiskasvatukselle

Yksityisen varhaiskasvatuksen osalta tavoitteena on mahdollistaa jatkossakin yksityinen palvelutuotanto Pornaisissa kysynnän mukaisesti. Yksityisen varhaiskasvatuksen osalta alueellinen valvontasuunnitelma yhtenäistää ja selkeyttää käytäntöjä koko Keski-Uudenmaan alueella.

Kotihoidon tuella oleville perheille tukea ja toimintaa tarjoaa 2.9.2019 avattu Yhdistystalo Pytinki, jossa järjestetään ennaltaehkäisevästi avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa. Lisäksi tavoitteena on kehittää mahdollisimman monipuolista toimintaa alle kouluikäisten lasten perheille yhteistyössä yhdistysten ja mm. Keski-Uudenmaan soten kanssa.

Esi- ja perusopetus

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	420 604 €	244 630 €	227 550 €	229 826 €	232 124 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-7 935 447 €	-7 807 999 €	-7 970 455 €	-8 050 160 €	-8 130 661 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7 514 843 €	-7 563 369 €	-7 742 905 €	-7 820 334 €	-7 898 537 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	420 604 €	244 630 €	227 550 €	229 826 €	232 124 €

TOIMINTAKULUT/MENOT	-5 585 932 €	-5 485 536 €	-5 643 254 €	-5 699 687 €	-5 756 683 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-5 165 328 €	-5 240 906 €	-5 415 704 €	-5 469 861 €	-5 524 559 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-2 349 515 €	-2 322 463 €	-2 327 201 €	-2 350 473 €	-2 373 978 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 349 515 €	-2 322 463 €	-2 327 201 €	-2 350 473 €	-2 373 978 €

Esi- ja perusopetuksen talousarvio 2020 pääkohdittain tarkasteltuna:

Toimintatuotot	227.550 €
Henkilöstökulut	4.259.056 €
Palvelujen ostot	1.817.578 €
Aineet, tarvikkeet tavarat	295.720 €
Muut toimintakulut	1.598.101 €
Toimintakulut/menot	7.970.455 €

Esi- ja perusopetuksen oppilasmäärän kehitys

Pornaisten perusopetuksen oppilasmäärä jatkaa laskua talousarvio ja –suunnitelmavuosina.

lukuvuosi	**2019-20**	**2020-21**	**2021-22**	**2022-23**
Esi- ja perusopetuksen oppilasmäärä	**800**	**754**	**732**	**691**

Lapsimäärän vähentyessä optimaalisen luokkakoon (n. 20-25 oppilasta) saavuttaminen vaikeutuu. Oppilasmäärän putoamisesta johtuvien opetettavien tuntien väheneminen suunnataan uudelleen opetuksen laatua nostamaan talousarviovuoden 2020 osalta. Tästä huolimatta opetettavien tuntien kokonaismäärä ei kasva lukuvuodeksi 2020-21. Suunnitteluvuosina on tarpeen pohtia ryhmittelyjä lukuvuosittain ja kouluittain siten, että oppilaskohtaiset kulut pysyvät kohtuullisina.

OPS 2016 käyttöönoton eteneminen- toimintakulttuuri kehittyy

Pornaisten kouluilla on otettu uusi opetussuunnitelma käyttöön 1.8.2016 vaiheittain siten, että syyslukukaudesta 2019 alkaen kaikki oppilaat opiskelevat OPS 2016 mukaisesti.

Opetussuunnitelman käyttöönoton osalta keskitytään toimintakulttuurin kehittämiseen. Opetussuunnitelman tarkastelun yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota työtapojen ja oppimisympäristöjen kehittämiseen. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa oppilaiden osallisuutta, monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutumista ja niin laaja-alaisten kuin TVT- taitojenkin kehittymistä esi- ja perusopetuksessa.

Pornaisten OPS-laatutyöryhmä seuraa ja ohjaa opetussuunnitelman käyttöönoton toteutumista ja sen arviointia säännöllisesti. 1.8.2020 alkaen voimaan tulevassa opetussuunnitelman valtakunnallisessa muutoksessa uudistetaan arviointia koskeva luku kokonaisuudessaan. OPS- laatutyöryhmä ohjaa paikallista työtä siten, että opetussuunnitelman perusteiden muutokset huomioidaan Pornaisten kunnan opetussuunnitelmassa aikataulun mukaisesti.

Lukuvuonna 2019-20 Uudenmaan alueella toimiva #Uutta koulua- hanke tukee erinomaisesti Pornaisten perusopetuksen kehittämiselle asetettuja tavoitteita. #Uuttakoulua -hanke on osa Uusi peruskoulu -ohjelmaa. Ohjelman tavoitteena on edistää peruskoulun oppijalähtöisyyttä, lisätä opettajien osaamista sekä vahvistaa avointa ja yhteisöllistä toimintakulttuuria.

Esi- ja perusopetuksen hankkeet vuonna 2020

1. Kerhotoiminnan kehittämisavustus hankkeelle " Taitoa ja taidetta oppilaiden arkeen monipuolisella kerhotoiminnalla" (OPH), valtionavustus lukuvuodelle 2019-20 10.000 €

2. Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, valtionavustus lukuvuodelle 2019-20 73.000 €

3. Valtion erityisavustus koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen sekä siihen liittyviin kokeiluihin lukuvuodeksi 2019-20 34.000 €

4. Tutor- opettajat toimintakulttuuria uudistamassa (OPH), valtionavustus lukuvuodelle 2019-20 11.083 €

5. Osallistuminen alueelliseen hankkeeseen v. 2019-2020, perusopetuksen vuosiluokkien 1–2 A1-kielen opetusta koskevan täydennyskoulutuksen järjestäminen, 8.000 €

6. Osallistuminen alueellisen hankkeeseen lukuvuonna 2019-20, #Uutta koulua, Pornaisten osuus hankerahasta 28.319 €

Koulujen tärkeimmät suunnitelmakauden tavoitteet

Pornaisten Yhtenäiskoulu

		2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
	0-6	320	313	303	294	277	267	260
Oppilasmäärän kehitys	7-9	260	274	252	290	283	283	252
Yhteensä		580	587	555	584	560	550	512
Virkojen määrän kehitys		39	39	39	39	39	38	38
Tuntiopettajat: PT		8	8	8	8	9	10	10
ST		1	1	1	1	1	1	1

Vuodet 2020 ja 2021/-22

- Yhtenäiskoulun alueen kehittämissuunnitelman mukaisten toimenpiteiden suunnitelmallinen toteuttaminen
- Nykyisten tilojen uudistaminen opetussuunnitelman toteuttamiseksi
- Opetusmenetelmien ja sähköisten oppimisympäristöjen kehittäminen opettajien koulutusten avulla (TVT, kouluviihtyvyys ja hyvinvointi, koulun tilat)
- Oppilaiden varhaisen, laadukkaan ja riittävän oppimisen ja oppilashuollollisen tuen varmistaminen oppilasmäärän väheneminen huomioiden

Mika Waltarin koulu

Mika Waltarin koulussa toimitaan kunnan opetussuunnitelmaan kirjatun ”Vastuullisen toiminnan kautta itsenäiseen ajatteluun kasvaminen” –ajatuksen mukaisesti.

Arvopohjan keskeisimmät koulun toimintaa ohjaavat arvot ovat *vastuullisuus, ihmissuhdetaidot ja ajattelun kehittäminen*. Näihin arvoihin pohjautuen toiminta-ajatuksena on kannustavassa ja turvallisessa oppimisympäristössä antaa oppijalle hyvä kasvatus ja oppimisen taito, keskeisenä tavoitteena elämäänsä hallitseva ja vastuunsa tunteva yksilö.

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Oppilasmäärän kehitys (0-6 lk)	144	144	146	141	142	128	123	117
Virkojen määrän kehitys	8	8	8	8	8	8	8	8
Tuntiopettajat: PT								
ST					2	1	1	1

Tavoitteet

Vuosi 2020

- Opetussuunnitelman tavoitteiden ja sisältöjen toteuttaminen osallistavasti ja toiminnallisesti henkilöstön itsenäisen opiskelun ja kokeilun lisäksi myös yhteisissä pedagogisissa etukäteen aikataulutetuissa ja suunnitelluissa kokouksissa, työparien viikoittaisissa yhteissuunnitteluissa ja yhdessä toteuttamisen keinoilla sekä kunnan opettajien yhteistoteutuksena.
- Hyvinvoinnin ja osallisuuden kokemukset vahvistuvat vastuunottamisen harjoittelulla siitä saadulla palautteella. Koulun ja luokan yhteiset säännöt ja toimintatavat sekä niiden mukaisesti toimiminen lisäävät turvallisuuden kokemusta ja vastuuta. Osallisuutta harjoitellaan myös oppilaskunnan hallituksen työn avulla.

Vuodet 2021–2022

Edellisten tavoitteiden lisäksi:

- Henkilöstön työhyvinvointi ja sen lisääminen kunnan liikunta- ja kulttuurisetelituella sekä kouluyhteisön yhteisöllisen aktiivisen työhyvinvointia edistävän toiminnan avulla.
- Esiopetuksen ja 5. vuosiluokan sekä 1. ja 6. vuosiluokkien keskinäisessä kummioppilastoiminnassa korostuu erityisesti Liikkuva koulu –ohjelmaan oleellisesti sisältyvä liikkumisen aktivointi sekä TVT-taitojen yhdessä oppimisen taito ja taidon käyttö.
- Tietotekniikan ja muun IT-välineistön ja ohjelmien maksimaalinen hyödyntäminen. Talousarviovuosien aikana on ajankohtaista tehdä koulun tietoteknisten laitteiden uusintaa. Hankinnoissa kiinnitetään huomiota erityisesti tekniikan monipuoliseen käyttömahdollisuuteen sekä saatavuuteen lähiympäristön oppimistilanteissa
- Vuosiluokkien 3-6 opettajat terävöittävät suunniteltua yhteistyötään siten, että aikomus käännetään toteuttamisen säännöllisyyteen. Ensimmäinen konkreettinen yhteistyökokonaisuus toteutetaan viimeistään marraskuussa tunnetaitoja harjoittavana monialaisena opintokokonaisuutena. Luokanopettajat ja erityisopettaja kirjaavat tämän yhteistyökokonaisuuden omiin lukuvuosisuunnitelmiinsa.
- Specto-erityistilan käyttöön liittyen henkilöstö tiedostaa ko. tilan mahdollisuudet ja toimivat siten, että myös periodimaiset käyttökokonaisuudet kirjataan opettajien omiin lukuvuosisuunnitelmiin, iltapäivätoiminnan viikkosuunnitelmiin sekä kummitoimintasuunnitelmiin. Tilalukujärjestykseen tehdään etukäteen suunnitellusti periodimaiset varaukset ko. opetustilan säännöllisten varattujen oppituntien, kummitoimintatuntien, pienryhmävarausten ja oppilaskuntatoiminnan lisäksi.

Parkkojan koulu

Koulumme tehtävä on antaa lapsille riittävät perustiedot ja -taidot elämää ja jatko-opiskeluja varten ja kasvattaa heitä turvallisessa, kannustavassa ja viihtyisässä oppimisympäristössä kohti oman elämän hallintaa.

Painotamme myönteistä ja suvaitsevaa ilmapiiriä, joka virittää halun oppia ja aktivoi työskentelemään tavoitteellisesti ja vastuullisesti.

Uuden opetussuunnitelman hengen mukaisesti pyrimme mahdollisimman laaja-alaiseen oppimiseen monipuolisten ja osittain myös ainerajat ylittävien opetusmenetelmien avulla.

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Oppilasmäärän kehitys (0-6 lk)	166	167	152	145	134	132	125
Virkojen määrän kehitys	10	11	10	9	8	8	8
Tuntiopettajat: PT	1	1	1	1	1	1	1
ST							

Tavoitteet:

Vuosi 2019

- Kouluviihtyvyys ja oppimisympäristöjen kehittäminen ja laajentaminen
- Tasa-arvo, suvaitsevaisuus ja yhdenvertaisuus
- Oman kotiseudun tuntemuksen lisääminen monitieteisesi oppiaineita yhdistellen.
- Hyvinvointi ja kiireetön arki

Vuodet 2021–2022

- Kestävän elämäntavan edistäminen osana koulun toimintakulttuuria. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen sekä kokonaisvaltaista yksilön ja yhteisön hyvinvoinnin kohentaminen. Mahdollisimman pieniin ympäristövaikutuksiin pyrkiminen arkisissa valinnoissamme ja luonnon monimuotoisuuden huomioimiseen omassa toiminnassamme.
- Oppimisympäristöjen monipuolistaminen ja laajentaminen. Koulun pihan ja lähiympäristön hyödyntäminen opetuksessa. Kotiseudun tuntemuksen lisääminen. Myös digitaalisten oppimisympäristöjen käytön lisääminen esim. peda.net – sivuston avulla.
- Henkilökunnan keskinäisen yhteistyön kehittäminen. Yhteistyön kehittäminen kokeilemalla samanaikaisopettajuutta, monipuolistamalla kummitoimintaa ja lisäämällä hyvien käytänteiden jakamista.

KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT, MUSIIKKIOPPILAITOKSET JA KANSALAISOPISTO

Kulttuuripalvelut

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	233 €	100 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-2 107 €	-9 406 €	-13 184 €	-13 316 €	-13 449 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 874 €	-9 306 €	-13 184 €	-13 316 €	-13 449 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	233 €	100 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-2 107 €	-9 406 €	-13 184 €	-13 316 €	-13 449 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 874 €	-9 306 €	-13 184 €	-13 316 €	-13 449 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Näyttelyt	8	9	10	10	10

Pornaisten kunnan kulttuuritoimen ohjenuorana on sekä kunnan strategiset tavoitteet että hyvinvointiohjelma. Erityisesti painotamme yhteisöllisyyteen ja osallistuvaan toimintaan.

Vuonna 2019 kulttuuritoimen painopiste oli yhteistyössä Porvoonseudun musiikkiopiston ja Mäntsälän kansalaisopiston kanssa sekä kotiseututuntemuksen lisäämisessä eri aihepiirin luentojen ja näyttelyiden myötä.

Jokavuotisiksi tapahtumiksi on suunniteltu konsertteja, kansalaisopiston luentoja ja kotiseututuntemukseen liittyviä luentoja, näyttelyitä ja tapahtumia. Talousarviovuonna käydään alkuvuodesta läpi vuodesta 2019 saatu palaute ja mietitään kulttuuritoimen suuntaviivoja sen pohjalta. Talousarviovuonna tullaan edelleen painottamaan yhteisöllisyyttä, kotiseututuntemusta ja niihin liittyviä teemallisia toimintoja, sekä pyritään tarjoamaan vähintään yksi kirjailijavierailu vuodessa.

Kulttuuritapahtumia järjestään sekä itsenäisesti että paikallisten kulttuuritoimijoiden, kirjailijoiden, käsityöntekijöiden ja taiteilijoiden kanssa. Kirjastosalissa on kuukausittain vaihtuva näyttely, jossa esitellään yhden taiteilijan teos.

Tavoitteet 2020

Yhteistyö paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa, osallistuminen yhdistysverkkotapaamisiin.
Pornaisten historiaan liittyvät esitykset ja luennot.
Pellavasalissa vuoden aikana vähintään kymmenen näyttelyä.
Kirjaston tilojen käytön lisääminen kulttuuritapahtumiin.
Sanapaltti teemaesittelyt ja valokuvien tunnistustilaisuudet.

- Kuntalaisten tuomien valokuvien ja arkistomateriaalin käsittely, luettelointi, skannaus ja liittäminen Sanapaltti (www.sanapaltti.fi) tietokantaan.

Vähintään yksi kirjailijaluento vuoden aikana.
Pornaisissa kuvattujen elokuvien esittely ja esittäminen Pellavasalissa.

Tavoitteet 2021 – 2022

Yhteistyö paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa.
Pellavasalissa vuosittain vähintään kymmenen näyttelyä.
Kuntalaisten tuomien valokuvien ja arkistomateriaalin käsittely, luettelointi, skannaus ja liittäminen Sanapaltti (www.sanapaltti.fi) tietokantaan.
Kotiseutupyöräilykarttojen kokoaminen ja jakaminen yhteistyössä vapaa-aikatoimen ja yhdistysten kanssa.
Pornaisissa kuvattujen elokuvien esittely ja esittäminen.

Kirjastopalvelut

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	5 885 €	2 750 €	2 850 €	2 879 €	2 907 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-308 487 €	-307 890 €	-344 554 €	-347 999 €	-351 478 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-302 602 €	-305 140 €	-341 704 €	-345 120 €	-348 571 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	5 885 €	2 750 €	2 850 €	2 879 €	2 907 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-223 021 €	-221 530 €	-257 784 €	-260 362 €	-262 965 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-217 136 €	-218 780 €	-254 934 €	-257 483 €	-260 058 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-85 466 €	-86 360 €	-86 769 €	-87 637 €	-88 513 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-85 466 €	-86 360 €	-86 769 €	-87 637 €	-88 513 €

	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kokonaislainaus/vuosi	55 837	56 000	56 100	56 200	56 300
Aineistoa/as/kpl	7,95	8,01	8,01	8,01	8,01
Lainoja/as/kpl	10,93	13	13,8	13,9	14
Kokonaismenot/as	60,81	59,27	65,36	65,05	65,09

Vuoden 2017 alusta astui voimaan laki yleisistä kirjastoista, aiempi laki oli nimeltään kirjastolaki. Uudessa laissa määritellään muun muassa yleisten kirjastojen tavoitteet, kunnan tehtävät ja yleisen kirjaston tehtävät. Pornaisten kirjaston toimintaa ohjaavat lain lisäksi kunnan strategia sekä hyvinvointiohjelma. Näiden kaikkien yhteisenä päämääränä on yhteisöllisyys ja osallistaminen.

Hyvinvointiohjelman mukaisesti annamme panoksemme digitalisointiin sekä sähköisiin palveluihin muun muassa opastamalla kuntalaisia sähköisten palveluiden käytössä sekä hyödyntämällä uuden kirjastojärjestelmän ja Helle-kirjastojen tarjoamat uudet sähköiset palvelumuodot. Teemme yhteistyötä muun muassa kansalaisopiston kanssa teemapäivien ja kurssien tiimoilta, joiden pääasiallinen tehtävä on opastaa ja auttaa sähköisten palveluiden käytössä. Muita läheisiä yhteistyökumppaneita ovat muun muassa koulut, päiväkodit, vapaa-aikatoimi, paikalliset kulttuuriyhteisöt, lähialueiden kirjastot ja Celia-kirjasto.

Pornaisten kunnankirjasto kuuluu Helle-kimppaan. Kirjastokimppa muodostuu 12 eri kunnan kirjastosta. Kuntalaisille kimppaan kuuluminen näkyy laajempana kokoelmana ja mahdollisuutena saada uusia, digitaalisia palveluita. Kuljetus Helle-kimpan kirjaston välillä kulkee kahdesti viikossa ja seutulainat ovat asiakkaille maksuttomia.

Pornaisten kunnan kirjastolaitos täytti 75 vuotta ja kirjastorakennus 20 vuotta vuonna 2019. Kirjastosalia sekä Pellavasalia on uudistettu. Kirjastosalissa on lastenosastolle hankittu pyörillä olevia hyllyjä, niitä on helppo siirtää syrjään, kun halutaan kirjastossa olevalla tapahtumalle isompi alue käyttöön. Pellavasaliin on hankittu tekniikkaa, joka mahdollistaa tilan laadukkaamman kokouskäytön sekä mahdollisuuden järjestää elokuvanäytöksiä siellä.

Kirjastosalin ja Pellavasalin lisäksi kirjastossa on medialuokka ja Mika Waltari –huone. Molempia tiloja voi käyttää kokoustilana ja Mika Waltari –huone tarjoaa ns. hiljaisen tilan esimerkiksi pääsykokeeseen lukijalle.

Yksilöidyt vuositason tavoitteet

2020
Uuden asiakasliittymän käyttöönotto (Finna).
Kirjaston henkilökunnan työtilojen päivittäminen vastaamaan tämän päivän tarpeita ja kirjastosalin nykyaikaistaminen osa 2/3.
Kirjaston henkilöstön koulutustarpeen kartoittaminen sekä henkilökunnan osallistuminen vuoden aikana vähintään viiteen alan koulutukseen (seuranta: tilasto Aville).
Kirjaston itsepalvelukokeilun aiheuttamien muutostarpeiden toteuttaminen.

2021
Teemavuosi: E-aineisto tehokäyttöön.
Kirjastosalin nykyaikaistaminen, osa 3/3.
Käyttäjäkoulutuksia asiakkaille vähintään kymmenen vuoden aikana (seuranta: tilasto Aville).

2022
Teemavuosi: äänikirjat tehokäyttöön.
Käyttäjäkoulutuksia asiakkaille vähintään kymmenen vuoden aikana (seuranta: tilasto Aville).

Yleisten kirjastojen tilastot valmistuvat huhtikuussa, https://tilastot.kirjastot.fi/-sivustolta , jolloin ko. sivuilta on nähtävissä koko maan yleisten kirjastojen edellisen vuoden tilastotiedot. Tilastolukuja on mahdollista verrata esim. oman kirjaston edellisiin vuosiin, oman kirjastokimpan lukuihin, oman maakunta-alueen tai vaikkapa koko Suomen keskiarvoihin. Pääsääntöisesti Pornaisten kirjaston tunnusluvut ovat olleet yli oman maakunnan keskiarvon.

Musiikkiopisto

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-39 064 €	-39 499 €	-41 500 €	-41 915 €	-42 334 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-39 064 €	-39 499 €	-41 500 €	-41 915 €	-42 334 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-39 064 €	-39 499 €	-41 500 €	-41 915 €	-42 334 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-39 064 €	-39 499 €	-41 500 €	-41 915 €	-42 334 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Varsinaiset/tuetut oppilaat	35	36	40	40	40
Muut oppilaat	33	77	60	60	60
Kokonaismenot/as	7,70	7,60	7,87	7,83	7,84

Pornaisten kunnassa järjestettävään taiteen perusopetukseen vuoteen 2022 varataan 40 oppilaspaikkaa musiikin perusopetuksen opiskelua varten. Kuntamaksun perusteena on

Pornaisten kunnan vahvistama taiteen perusopetuksen oppilaspaikkamäärä. Maksuissa huomioidaan ja hyvitetään Pornaisten kunnalle opetusministeriön myöntämä valtionosuus ja muut musiikkiopiston tuotot kunnan oppilasmäärän suhteessa. Laskutus perustuu nettolaskutukseen, menoista vähennetään kaikki oppilaitoksen tuotot ja valtionosuus.

Opetuksen järjestämisen perusteena on opetusministeriön myöntämä järjestämislupa. Toiminnan ja opetuksen järjestämisessä noudatetaan erityislakia ja asetusta taiteen perusopetuksesta. Opetusta annetaan sekä laajan että yleisen oppimäärän mukaan.

Varsinaisten oppilaiden eli tuettujen oppilaspaikkojen (36-40 oppilaspaikkaa vuosien 2020-2022) lisäksi pornaislaisille varataan mahdollisuus opiskella valmentavassa soitonopetuksessa, musiikkileikkikoulussa ja harrastaa laajasti yhteissoittoa- ja laulua kuoroissa ja orkestereissa.

Musiikkileikkikoulupalvelujen ja muiden palvelujen kysyntää pyritään edistämään. Musiikkiopistolla on valmiudet osallistua kulttuurikasvatuksen järjestämiseen kouluissa yhteistyössä koulujen kanssa. Musiikkiopisto Pornaisissa haluaa turvata ja vahvistaa taiteen perusopetuksen saatavuutta toiminta-alueellaan.

Tavoitteet 2020-2022

Varsinaisten oppilaspaikkojen (laaja oppimäärä) määrää nostetaan hallitusti 40 oppilaspaikan tasolle taloussuunnitelmavuosien aikana. Tarjottu taiteen perusopetus (musiikkileikkikoulu) varhaiskasvatuksessa ja valmentava soitonopetus eivät lisää kunnan kustannuksia.

Tavoitteena on pitää varsinaisten oppilaspaikkojen kustannukset (laaja oppimäärä, sopimusten mukainen maksuperuste) kohtuullisina suunnitelmavuosina 2020–2022. Myös oppilasmaksut (lukukausimaksut) pyritään pitämään kohtuullisina.

Uutta opetussuunnitelmaa jalkautetaan opetukseen ja uuden opetussuunnitelman mukaan perusopetuksen oppilaiden opetukseen kuuluu pääaineopintojen lisäksi sivuaineen opintomahdollisuus, vaihtoehtoiset/valinnaiset opinnot, yhteissoittoa, musiikin perusteiden opetusta ja konserteissa käyntimahdollisuuksia sekä esiintymiskoulutusta. Lisäksi tarjotaan lapsille ja nuorille valmentavaa soitonopetusta lähipalveluna.

Musiikkiopiston tarjoama musiikkileikkikouluopetus alkaa Pornaisten varhaiskasvatuksessa. Tavoitteena on 4-6 ryhmää 3-5 -vuotiaita. Opetus järjestetään varhaiskasvatuspäivän aikana Aurinkolinnan ja Linnunlaulun päiväkodeissa yhteistyössä musiikkiopiston ja varhaiskasvatushenkilöstön kanssa. Palvelu tarjotaan päiväkodeissa maksuttomana. Tämän mahdollistaa vuonna 2020 Aktia-säätiön tuki.

Musiikkiopisto pyrkii yhdessä kunnan kanssa ylläpitämään esitystoimintaa. Oppilaskonsertteja lisätään Soiva kirjasto-konserttisarjassa. Yhteistyötä kirjaston kanssa vahvistetaan.

Kansalaisopisto

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-26 848 €	-23 502 €	-28 300 €	-28 583 €	-28 869 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-26 848 €	-23 502 €	-28 300 €	-28 583 €	-28 869 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-26 848 €	-23 502 €	-28 300 €	-28 583 €	-28 869 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-26 848 €	-23 502 €	-28 300 €	-28 583 €	-28 869 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Opetustuntien määrä kalenterivuodessa	1073	950	1000	1000	1000
Opiskelijoita Pornaisissa	340	350	410	420	420
Kokonaismenot/as	5,29	4,52	5,37	5,34	5,35

Tavoitteet 2020-2022:

Kansalaisopiston tehtävänä on tarjota kaiken ikäisille kuntalaisille lähipalveluna mahdollisuus aktiiviseen elinikäiseen ja tavoitteelliseen opiskeluun ja harrastamiseen.

Kansalaisopiston toiminnalle on tyypillistä vapaaehtoisuus, omaehtoinen oppiminen, kansalaisvalmiuksien kehittäminen ja kuntalaisten hyvinvoinnin ja sosiaalisten verkostojen luominen ja tukeminen.
Opisto tarjoaa lapsille ja nuorille taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista opetusta kuvataiteissa.

Yhteistyötä tehdään eri toimijoiden kanssa. Yhdessä Pornainen-seuran kanssa järjestetään Pornaisten historiasta kertovia luentoja. Kirjaston kanssa tehdään yhteistyötä aikuisten digiosaamisen varmentamisessa.

Opisto järjestää kirjaston tiloissa keväisin kaksi näyttelyä, joista toinen on taiteen perusopetuksen kuvataiteen opetuksen näyttely.

Koulujen kanssa pidetään yhteistyössä kuvataiteen työpajoja. Tämän yhteistyön tarkoituksena on tuoda tutuksi taiteen perusopetuksen kuvataiteen opetusta.

VAPAA-AIKAPALVELUT

Ulkoinen/sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	15 976 €	11 200 €	11 200 €	11 312 €	11 425 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-104 960 €	-103 486 €	-107 966 €	-109 046 €	-110 136 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-88 984 €	-92 286 €	-96 766 €	-97 734 €	-98 711 €

Ulkoinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	15 976 €	11 200 €	11 200 €	11 312 €	11 425 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-87 171 €	-84 558 €	-88 758 €	-89 646 €	-90 542 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-71 195 €	-73 358 €	-77 558 €	-78 334 €	-79 117 €

Sisäinen	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-17 789 €	-18 928 €	-19 208 €	-19 400 €	-19 594 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-17 789 €	-18 928 €	-19 208 €	-19 400 €	-19 594 €

	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kokonaismenot/as	20,69	19,92	20,48	20,38	20,40

Nuorisotoimi

	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	57 948 €	80 500 €	43 200 €	43 632 €	44 068 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-183 947 €	-187 949 €	-175 977 €	-177 737 €	-179 514 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-125 999 €	-107 449 €	-132 777 €	-134 105 €	-135 446 €

	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	57 948 €	80 500 €	43 200 €	43 632 €	44 068 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-160 072 €	-162 275 €	-150 165 €	-151 667 €	-153 183 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-102 124 €	-81 775 €	-106 965 €	-108 035 €	-109 115 €

	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-23 875 €	-25 674 €	-25 812 €	-26 070 €	-26 331 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-23 875 €	-25 674 €	-25 812 €	-26 070 €	-26 331 €

	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kokonaismenot/as	36,26	36,18	33,38	33,22	33,24

Nuorisotoimen tärkeimpiä tehtäviä ovat edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea nuorten kasvua, yhteisöllisyyttä ja itsenäistymistä. Nuorisotoimi tukee myös nuorten harrastamista ja pyrkii parantamaan nuorten kasvu- ja elinoloja.
Pornaisten perusnuorisotyö koostuu nuorten kanssa yhdessä suunnitelluista ja toteutetuista projekteista, kerhoista, retkistä, leireistä, koulunuorisotyöstä, verkkonuorisotyöstä ja avoimesta nuorisotyöstä (nuorisotalo, muut avoimet ryhmät ja tapahtumat). Keskeisin nuorten toimipaikka on nuorisotalo PoNu, jossa toimintaa ja avoimia ovia on säännöllisesti. Nuorisotalo on päihteetön, väkivallaton ja suvaitseva tila, jossa nuorten on turvallista viettää vapaa-aikaa. Avoimessa nuorisotyössä painottuvat nuorten osallisuuden kasvattaminen. Nuorisovaltuusto vastaa nuorten kuulemisesta kunnallisessa päätöksenteossa.

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivän nuorisotyön tarkoitus on auttaa nuoria hoitamaan niitä asioita, jotka edistävät nuoren itsenäistä elämää ja parantavat tulevaisuuden tavoitteiden saavuttamista. Pornaisissa etsivän nuorisotyöntekijän työtä toteutetaan yhden vakinaisen työntekijän voimin (1htv) ja työskentely tapahtuu Ohjaamosta käsin. Ohjaamo tarjoaa tietoa, tukea ja yksilöllistä ohjausta muun muassa koulutus-, harrastus- ja työllistymisasioissa alle 30-vuotiaille. Ohjaamo tekee yhteistyötä nuorten työpajatoiminnan, sosiaalitoimen ja TE-toimiston kanssa.

Nuorisotoimi järjestää nuorten työpajatoimintaa. Työpaja tarjoaa nuorelle mahdollisuuden ohjattuun ja tuettuun työntekoon sekä räätälöityyn polkuun koulutukseen, sen loppuun saattamiseen yhteistyössä koulutuksen järjestäjän kanssa tai avoimille työmarkkinoille työllistymisen. Työpajatoiminnan tarkoituksena on parantaa nuoren elämänhallintataitoja sekä edistää hänen kasvuaan, itsenäistymistään ja osallisuutta yhteiskuntaan. Pornaisissa työpajatoiminta on painottunut mediatuotantoon ja nuoret harjoittelevat ja tuottavat ääneen, kuvaan ja valokuvaukseen liittyviä kokonaisuuksia. Työpajatoiminta perustuu valmennuksen ja työn kautta tapahtuvalle tekemällä oppimiselle. Työpajat ovat työvaltaisia ja yhteisöllisiä oppimisympäristöjä. Työpajalle voi hakeutua suoraan tai esimerkiksi oman paikkakunnan TE-toimiston, sosiaalitoimiston tai Ohjaamon kautta.

Nuorisopalvelujen tavoitteet 2020

- Yhteydenoton kynnyksen madaltaminen kaiken ikäisillä laajentamalla toimintaa nuorten luonnollisiin toiminta- ja ajanviettoympäristöihin.

  Toimintakaudella 2019 aloitetut yläkouluikäisille kohdennetut toiminnat vakiinnutetaan osaksi 2020 toimintakautta. Konkreettisia toimia ovat olleet mm. kuntosalikurssien järjestäminen sekä jalkautuminen.

  Tavoitteena on lisätä osallistujien määrää parantamalla viestintää sekä kohtaamalla nuoria heidän omissa luonnollisissa toimintaympäristöissään kuten kouluissa ja kaduilla. Nuorisopalvelut pyrkivät olemaan näkyvillä suurimpien tapahtumien yhteydessä, jolloin tiedetään nuorten kokoontuvan lähialueella. Tällä ennalta ehkäisevällä toiminnalla pyritään toisaalta rauhoittamaan tilanteita, mutta myös kohtaamaan niitä nuoria, jotka voisivat olla tuen tarpeessa.

  ¤ Mittari: Uusien toimintamallien määrä koulunuorisotyössä.
  ¤ Mittari: Pop up -tapahtumat ja näkyminen kouluilla ja nuorten kohtaamispaikoissa.

- Uusi yhdistelmätehtävä nuorisopalveluihin 1.1.2020 alkaen (1htv)

  Toimintakaudelle 2020 perustetaan uusi tehtävä tukemaan ja kehittämään hyvinvointiohjelman tavoitteiden mukaisesti ennaltaehkäisevää ja matalankynnyksen toimintaa. Käytännössä tämä tarkoittaa koulunuorisotyön ja jalkautuvan työn lisäämistä. Nuoriso-ohjaaja vastaa myös työpajatoiminnan ohjaamisesta. Työpajatoimintaan liittyvä valtionavustus haetaan jatkossa 0,5 htv:n (aiemmin 1htv) mukaan ja 0,5 htv tiliöidään nuorisotoimen vakinaisista palkoista.

  ¤ Mittari: Kokopäiväisen nuoriso-ohjaajan palkkauksen toteutuminen.

- Seinättömän nuorten työpaja ja–ohjaamo toiminnan menetelmien vakiinnuttaminen yhdessä yritysten, muiden kuntien ja kunnan hallintokuntien kanssa yhteistyössä.

  ¤ Mittari: Yhteistyöprojektien määrä sekä asiakkaiden ohjautuminen ohjaamosta ja työpajalta eteenpäin.

  Yhteistyö yritysten sekä kunnan muiden hallintokuntien välillä mahdollistaa ohjaamo- ja pajatoiminnan laajentamisen lähemmäs työelämää seinättömän valmennuksen keinoin. Painopisteenä ovat hyvinvointiohjelman mukaisesti ennaltaehkäisevä ja matalankynnyksen tuen kehittäminen auttamaan nuoria ja aikuisia elämän muutoskohdissa. Kriittisiä muutosvaiheita ovat erityisesti 9. luokalta toisen asteen opintoihin siirtyminen sekä toiselta asteelta jatko-opintoihin tai työelämään hakeutuminen.
  Mediatuotantoon painottuva työpaja antaa mahdollisuuden nykypäivänä entistä tärkeämmäksi nousseiden audiovisuaalisten taitojen harjoittamiseen sekä itseilmaisuun.

  Nuorisotoimen osallistujamäärien todelliset keskiarvot ja osallistujamäärät vuosilta 2018-2019 ja tavoitteet vuosille 2020–2021.

Toiminto	2017	2018	2019**	2020	2021
Nuorisotalo (ka.)	19	15	20	25	30
Kesäleirit (osallistujamäärä/tapahtumien määrä	22 (2)	22(2)	31(3)	20 (2)	20 (2)
Erityisnuorisotyöasiakkuudet (työpaja+etsivä=tavoittanut+ollut yhteydessä)	3/52+74	5/25/31	5/29+90	5/80+90	7/80+90
Ohjaamoasiakkuudet (yksilö/ryhmäkohtaamiset/ryhmissä kohdattujen määrä)	46/35/821	22/36/628	10/3/24		
Kivakerho Parkkoja	20	20	15	20	20
Kivakerho Keskusta	10	12	ei toimin.	10	10
Tapahtumat/retket (osallistujamäärä/tapahtumien määrä)	138 (5) (Suomi syö, beach party, rekrytapahtumat, vaalitentti)	80 (3) (talviloma retki, eläkeläistapahtuma, rekry)	61 (3) (Messilä retki,ponup äättärit, tyttöjen ilta),	100 (3)	100 (3)

*2019 kausi kesken

Nuorisotoimen tavoitteet 2021–2022

- Suunnitelma nuorisotilan uudistamisesta

Liikuntapalvelut

	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	24 062 €	21 300 €	17 200 €	17 372 €	17 546 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-139 817 €	-155 682 €	-150 978 €	-152 488 €	-154 013 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-115 755 €	-134 382 €	-133 778 €	-135 116 €	-136 467 €

	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	24 062 €	21 300 €	17 200 €	17 372 €	17 546 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-112 099 €	-127 459 €	-122 021 €	-123 241 €	-124 474 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-88 037 €	-106 159 €	-104 821 €	-105 869 €	-106 928 €

	TP2018	MTA2019	TA2020	TS2021	TS2022
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT/MENOT	-27 718 €	-28 223 €	-28 957 €	-29 247 €	-29 539 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-27 718 €	-28 223 €	-28 957 €	-29 247 €	-29 539 €

	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kokonaismenot/as	27,56	29,97	28,64	28,50	28,52

Liikuntapalvelujen tavoitteet 2020

Liikunnanohjaajan vakinaistamisen ansiosta voidaan toimintakaudella 2020 vakiinnuttaa ja kehittää liikunnanohjaus- ja vapaa-aikapalveluita entistä monipuolisemmaksi erityisesti hyvinvointiohjelman mukaisesti ennaltaehkäisevän ja matalan kynnyksen toiminnan osalta. Vakituisten ohjattujen ryhmien määrää ei voida kuitenkaan yhden (1htv) liikunnanohjaajan resurssilla kasvattaa loputtomasti. Toimintakaudella 2019 aloitetut perheiden yhteiset liikunnalliset tapahtumat sekä lajikokeilut kannustavat ja innostavat uusien, omaehtoisten harrastusten pariin. 2020 jatketaan kannustamista omaehtoiseen liikuntaan, erityisesti omaa lähiympäristöä ja luontoa hyödyntäen. Tätä varten vapaa-aikapalvelut hakevat liikunnallisen elämäntavan edistämiseen tähtäävää hanketta.

- Kaudella 2020 tavoitteena on hyvinvointiohjelman mukaisesti mahdollistaa ja kannustaa erilaisin keinoin monipuolinen omaehtoinen liikunta kaikenikäisille kuntalaisille.

  ¤ Mittari: Uuden hankkeen avulla erilaisten pop up -liikuntatapahtumien järjestämien erityisesti luontoa ja ulkoliikuntapaikkoja hyödyntäen.

- Hyvinvointineuvonnan säilyttäminen ja kehittäminen yhteistyössä lähikuntien ja Keusoten työryhmän kanssa. Tavoitteena on saada yhtenäisempi toimintamalli kuntien välillä sekä vakiinnuttaa monialainen yhteistyö. Yhtenäisempi toimintamalli mahdollistaa tulevaisuudessa myös yhteisten mittareiden rakentamisen kuntien välillä. Tällä hetkellä hyvinvointineuvontaa tarjotaan kunnan henkilöstölle ja kuntalaisille. Työterveyshuolto ja terveystoimi ovat sitoutuneita ohjaamaan asiakkaita hyvinvointivalmennuksen piiriin. Tavoitteena on saada kouluterveyshuolto mukaan.

  ¤ Mittari: Keusoten yhteistyöryhmässä toimiminen.
  ¤ Yhteistyön aloittaminen koulun ja kouluterveydenhuollon kanssa.

  Pornaisten liikuntatoimi ylläpitää liikunta- ja ulkoilualueita. Ulkoilualueidenhoitoa suorittavat työntekijät (1 htv) kuuluvat teknisen toimen työnjohdolliseen alaisuuteen. Seura- ja yhdistystoimintaa tuetaan sekä rahallisesti että tarjoamalla ilmaisia tai edullisia liikuntatiloja seurojen käyttöön. Edullisia ja ilmaisia matalan kynnyksen liikuntaryhmiä järjestetään kaikille ikäluokille ja ryhmille(sisältäen erityisryhmien liikunnan).

  Liikunta-ja virkistysalueiden toimintoja ja ylläpitoa suunnitellaan hyvinvointiohjelmaan kirjatun tavoitteen mukaisesti yhteistyössä eri intressiryhmien kanssa. Liikuntapaikkarakentamisen hankkeita/perusparannuksia tai kalustohankintoja toteutetaan vuosittain investointivarauksien puitteissa.

  Liikuntaryhmien osallistujamäärien todelliset keskiarvot vuosilta 2018-2019 ja tavoitteet vuosille 2020 – 2021.

RYHMÄ	**2017**	**2018**	**2019****	**2020**	**2021**
Aikuiset	ka.	ka.	ka.	ka.	ka.
Eläkeläisten kuntosaliryhmät (osallistuja-/tapahtumamäärä)	15(2)	13 (2)	14 (2)	30 (2)	30 (2)
Aloittelijoiden kuntosali	8	8	10		
Toiminnallisen harjoittelun ryhmä	14	13	12	15	15
Uinti ja vesijumppa (määrä)	30	30	35	35	35
Senioritanssi	15	20	10	-	-
Kuntojumppa Waltari	16	16	15	15	15
Kuntojumppa Parkkoja	21	22	20	20	20
Kehonhuolto ja venyttely	14	14	10	10	10

Lapset ja nuoret					
Sporttileiri	33 (2)	35 (2)	40(2)	30	30
Harrastesähly	10	10	10	10	10
Uimakoulu (osallistuja-/tapahtumamäärä)	29 (3)	30 (3)	30 (3)	30 (3)	30 (3)
Lajikokeilut	5	6	10		
RYHMÄ	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Erityisliikunta					
Soveltavan liikunnan ryhmä	12	12	10	10	10
Muut	Osallistu-jamäärä yht.	Osallistu-jamäärä yht.	Osallistuja-määrä yht.	Osallistu-jamäärä yht.	Osallistu-jamäärä yht.
Hyvinvointineuvonta	4 (uudet)	4 (uutta)	2(uutta)	10	10
Kuntosalikorttien kplmäärä	125	80	110	120	120
Tapahtumat sis. kilpailut, luennot, testipalvelut, muut (osallistuja-/tapahtumamäärä)	100 (3)	120 (4)	100 (3)	150 (3)	150 (3)

** Kausi kesken 2019

Liikuntapalvelujen tavoitteet 2021 – 2022

- Yhteistyön kehittäminen seurojen ja koulun kanssa lasten ja nuorten liikunnan lisäämiseksi esimerkiksi Liikkuva Koulu –hankkeen puitteissa

LUKUTAULUKOT

Talousarvioasetelman 2019 mukainen raportti lautakunnittain, vesilaitoksen tilinpäätöstiedot 2018 puuttuvat raportista.

PORNAISTEN KUNTA Sivu 1

16.12.2019

Talousarvio ja suunnitelma

Hallituksen esitys EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2020 - 31.12.2020

	Budj. 2020	Budj. 2019	Bu muutos 2019	Bu+muutos 2019	Tilinp. 2018
00000110 KESKUSVAALILAUTAKUNTA					
3002 KÄYTTÖTALOUS					
3007 TALOUS					
3011 TOIMINTAMENOT		-24.400	306	-24.094	-7.159
3012 TOIMINTATULOT		24.300		24.300	8.182
3600 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**0**	**-100**	**306**	**206**	**1.023**
3699 TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	**0**	**-100**	**306**	**206**	**1.023**
00000115 TARKASTUSLAUTAKUNTA					
3002 KÄYTTÖTALOUS					
3007 TALOUS					
3011 TOIMINTAMENOT	-11.999	-11.800	148	-11.652	-9.971
3600 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-11.999**	**-11.800**	**148**	**-11.652**	**-9.971**
3699 TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	**-11.999**	**-11.800**	**148**	**-11.652**	**-9.971**
00000123 KUNNANHALLITUS 2015 ->					
3002 KÄYTTÖTALOUS					
3007 TALOUS					
3011 TOIMINTAMENOT	-18.763.911	-18.012.950	269.027	-17.743.923	-24.757.672
3012 TOIMINTATULOT	5.414.404	5.390.894		5.390.894	10.177.239
3600 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-13.349.507**	**-12.622.056**	**269.027**	**-12.353.029**	**-14.580.433**
3651 POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
3652 SUUNNITELMAN MUKAISET POIST	-1.562.458	-426.156		-426.156	-1.373.244
3651 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1.562.458	-426.156		-426.156	-1.373.244

3690 LASKENNALLISET ERÄT	62.800	78.000		78.000	57.078
3699 TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	**-14.849.165**	**-12.970.212**	**269.027**	**-12.701.185**	**-15.896.599**

Yhteensä

00000143 SIVISTYSLAUTAKUNTA 2015 ->

3002 KÄYTTÖTALOUS

3007 TALOUS

3011 TOIMINTAMENOT	-12.206.294	-12.018.589	114.519	-11.904.070	-8.849.743
3012 TOIMINTATULOT	520.000	607.480	36.000	643.480	592.708
3600 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-11.686.294**	**-11.411.109**	**150.519**	**-11.260.590**	**-8.257.035**
3651 POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
3652 SUUNNITELMAN MUKAISET POIST	-34.188	-10.979		-10.979	-38.409
3651 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-34.188	-10.979		-10.979	-38.409
3690 LASKENNALLISET ERÄT	-62.800	-78.000		-78.000	-57.318
3699 TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	**-11.783.282**	**-11.500.088**	**150.519**	**-11.349.569**	**-8.352.762**

Yhteensä

3002 KÄYTTÖTALOUS

3007 TALOUS

3011 TOIMINTAMENOT	-30.982.204	-30.067.739	384.000	-29.683.739	-33.624.545
3012 TOIMINTATULOT	5.934.404	6.022.674	36.000	6.058.674	10.778.130
3600 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-25.047.800**	**-24.045.065**	**420.000**	**-23.625.065**	**-22.846.415**
3651 POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
3652 SUUNNITELMAN MUKAISET POIST	-1.596.646	-437.135		-437.135	-1.411.653
3651 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1.596.646	-437.135		-437.135	-1.411.653
3690 LASKENNALLISET ERÄT					-240
3699 TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	**-26.644.446**	**-24.482.200**	**420.000**	**-24.062.200**	**-24.258.309**

Yhteenveto lautakunnittain talousarvioesityksen määrärahoista ja tuloarvioista 2020, vertailu kehykseen

Tulosalue	Sitovuus [1] N B	MENOT TAE2020	KEHYS	POIKKEAMA	TULOT TAE2020	KEHYS	POIKKEAMA	TOIMINTAKATE-POIKKEAMA
KÄYTTÖTALOUSOSA		**30 982 204**	**30 976 000**	-6 204	**10 838 608**	**6 025 700**	4 812 908	4 806 704
Keskusvaalilautakunta/vaalit	B	**0**	**0**	0	**0**	**0**	0	0
Tarkastuslautakunta	B	**12 000**	**11 800**	-200	**0**	**0**	0	-200
Kunnanhallitus		**18 763 910**	**18 696 101**	-67 809	**5 414 404**	**505 700**	4 908 704	4 840 895
Yleishallinto	B	**1 107 205**			**468 700**			0
Henkilöstöhallinto	B	**73 367**			**30 000**			0
Taloushallinto	B	**117 800**			**500**			0
Elinkeinoelämän kehittäminen	B	**161 900**			**4 000**			0
Maataloushallinto	B	**46 817**			**2 000**			0
Sosiaali- ja terv.toimi	N	**13 034 100**			**5 000**			0
Kuntakehitystoimiala		**4 222 721**	**4 325 201**	102 480	**4 904 204**	**5 000 000**	-95 796	6 684
Tekninen hallinto	B	**847 331**			**1 000**			0
Kaavoitus	B	**107 846**			**0**			0
Kiinteistötoimi	B	**2 325 931**			**4 036 604**			0
Liikenneväylät, yl.alueet	B	**296 100**			**0**			0
Vesihuoltolaitos	B	**512 750**			**801 600**			0
Maa- ja metsätilat	B	**30 200**			**65 000**			0
Rak.valvonta ja ymp.suoj.	B	**102 563**	**95 250**	7 313	**0**	**0**	0	
Sivistyslautakunta		**12 206 294**	**12 268 099**	61 805	**520 000**	**520 000**	0	61 805
Sivistystoimen hallinto	B	**117 697**			**0**			0
Varhaiskasvatus	B	**3 255 683**			**218 000**			
Peruskoulut	B	**7 970 455**			**227 550**			0
Kulttuuripalvelut	B	**13 184**			**0**			0
Kirjastopalvelut	B	**344 554**			**2 850**			0
Kansalaisopisto	B	**28 300**			**0**			0
Musiikkioppilaitokset	B	**41 500**			**0**			0
Vapaa-aikapalvelut		**434 921**			**71 600**	**80 000**	-8 400	-8 400
Hallinto	B	107 966			**11 200**			0
Nuorisotoimi	B	175 977			**43 200**			0
Liikuntatoimi	B	150 978			**17 200**			0
Vuosikatepoikkeama								5 074 038
TULOSLASKELMAOSA		**114 000**	**260000**	146 000	**27 552 334**	**27 431 000**	121 334	267 334
Verotulot	B				**21 400 000**	**21 648 000**	-248 000	-248 000
Valtionosuudet	B				**6 101 834**	**5 767 000**	334 834	334 834
Korkotulot	B				**48 500**	**16 000**	32 500	32 500
Muut rahoitustulot	B				**2 000**	**5 000**	-3 000	-3 000
Korkomenot	B	**111 000**	**110 000**	-1 000				
Muut rahoitusmenot	B	**3 000**	**5 000**	2 000				
INVESTOINTIOSA		**3 279 000**			**80 000**			
Irtain omaisuus	B							
Irtain omaisuus, kunnanhallitus		**145 000**			**0**			
Irtain omaisuus, sivistysltk		**90 000**						
Kiint. osto / myynti	B	**250 000**			**30 000**			
Kuntayhtymien inv. osuudet	B				**0**			
Talonrakennushankkeet	B							
Kiinteistöt, perusparannus		**560 000**			**0**			
Uudisrakentaminen		**475 000**			**0**			
Koulutilat		**34 000**						
Maa- ja vesirakennushankkeet	B							
Liikuntapaikkarakentaminen		**550 000**			**50 000**			0
Vesi- ja viemärilaitos		**380 000**			**0**			
Vesiosuuskuntien avustus	B	**25 000**			**0**			
Kadut		**675 000**			**0**			
Liikenneturv.suunn. keh.hankkeet		**80 000**			**0**			
Katu- ja tievalaistus, maksuos.		**15 000**			**0**			
RAHOITUSOSA		**260 907**						
Lainakannan muutokset								
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		**-2 000 000**						
Pitkäaikaisten lainojen väh.		**2 260 907**						

1) N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

sisäiset erät eivät ole sitovia

PORNAISTEN KUNTA						19.8.2019
Talousarvioesitys 2020 ja taloussuunnitelma 2020-2022						
ULKOISET / SISÄISET			VEROPROSENTTI 20,5			
TULOSLASKELMA						
	TP 2018*	**TA 2019 + muutos**	**TAE 2020**	**TAE 2020**	TS-2021	TS-2022
			KEHYS		*1 000 €*	*1 000 €*
Toimintatulot	**6 236 348**	**6 058 674**	**6 025 700**	**5 934 404**	5 994	6 054
Myyntitulot	2 171 736	1 881 250	1 900 000	1 836 920		
Maksutulot	85 684	322 000	320 000	257 000		
Tuet ja avustukset	344 449	187 450	135 700	152 950		
Vuokratulot	3 222 477	3 200 274	3 200 000	3 219 784		
Muut toimintatulot	412 002	467 700	470 000	467 750		
Toimintamenot	**28 769 857**	**29 683 739**	**30 976 000**	**30 982 204**	31 305	31 605
Henkilöstömenot	6 483 005	8 047 434	8 256 000	8 170 614		
Palvelujen ostot	18 779 810	16 785 934	17 670 000	17 785 858		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 318 799	1 455 320	1 500 000	1 491 271		
Avustukset	138 752	952 000	1 000 000	957 000		
Vuokrat	1 966 824	2 352 651	2 450 000	2 489 861		
Muut toimintakulut	82 667	90 400	100 000	87 600		
Toimintakate	**-22 533 509**	**-23 625 065**	**-24 950 300**	**-25 047 800**	**-25 311**	**-25 551**
Verotulot	19 682 462	20 000 000	21 648 000	21 400 000	22 401	23 287
Valtionosuudet	5 624 220	5 384 695	5 767 000	6 101 834	5 343	5 044
Rahoitustulot ja -menot	**-143 839**	**-77 000**	**-94 000**	**-63 500**	**-114**	**-114**
Korkotulot	15 954	49 000	16 000	48 500	16	16
Muut rahoitustulot	4 629	3 000	5 000	2 000	5	5
Korkomenot	-164 199	-124 000	-110 000	-111 000	-130	-130
Muut rahoitusmenot	-223	-5 000	-5 000	-3 000	-5	-5
Vuosikate	**2 629 334**	**1 682 630**	**2 370 700**	**2 390 534**	**2 319**	**2 666**
Poistot käyttöomaisuudesta ja						
muista pitkävaikutteisista menoista	-1 626 650	-1 620 735	-1 865 000	-1 596 646	-1 938	-2 195
Satunnaiset menot ja tulot	-108 821					
Tilikauden tulos	**893 863**	**61 895**	**505 700**	**793 888**	**381**	**471**
Poistoeron lis. (-) tai väh (+)						
Varausten lis. (-) tai väh (+)						
Rahastojen lis. (-) tai väh. (+)						
Tilikauden ylijäämä +	**893 863**	**61 895**	**505 700**	**793 888**	**381**	**471**
(alijäämä -)						
Kumulatiivinen yli-/alijäämä	9 887 520	9 949 415	10 455 115	10 743 303	11 124 303	11 595 303
Kasvuprosentit ja tunnusluvut						
Toimintatulot vrt. MTA 2019 %			-0,5	-2,1		
Toimintamenot vrt. MTA 2019 %			4,4	4,4		
Toimintakate vrt. MTA 2019 %			5,6	6,0		
Toimintatulot / Toimintamenot, %	22	20	19	19	19	19
Vuosikate / Poistot, %	162	104	127	150	120	121
Vuosikate, € / asukas	518	324	450	453	433	494
Kertynyt yli-/alijäämä, € / asukas	1 949	1 915	1 983	2 038	2 079	2 147
Asukasmäärä vuoden lopussa	5 073	5 195	5 272	5 272	5 350	5 400
Lainojen lyhennykset	1 033 642	1 715 453	2 260 907	2 260 907	2 625	2 625
* TP 2018 luvut ilman sote-kuittauseriä 5 460 039						

TALOUSARVIOVERTAILU TOIMIALOITTAIN

PORNAINEN

TALOUSARVION KEHYSLASKELMA
KH 19.8.2019

	ulk.	ulk./sis.	ulk./sis.	ulk./sis.	
	TP 2017	TP 2018	MTA 2019	KEHYS 2020	TAE 2020
TOIMIALAT					
LAUTAKUNNAT/YKSIKÖT					
HALLINTO- JA TALOUSTOIMIALA					
Menot	**-15 454 845**	**-16 338 536**	**-13 729 609**	**-14 382 700**	**-14 553 189**
Tulot	**502 157**	**516 694**	**530 500**	**505 700**	**510 200**
Toimintakate	**-14 952 688**	**-15 821 842**	**-13 199 109**	**-13 877 000**	**-14 042 989**
KESKUSVAALILAUTAKUNTA					
Menot	-12 917	-7 159	-24 094		
Tulot		8 182	24 300		
Toimintakate	-12 917	1 023	206	0	0
TARKASTUSLAUTAKUNTA					
Menot	-11 765	-9 971	-11 652	-11 800	-12 000
Tulot	0	0	0	0	0
Toimintakate	-11 765	-9 971	-11 652	-11 800	-12 000
KUNNANHALLITUS (varhaiskasvatus siirretty sivistystoimialalle)					
Menot	-15 430 163	-16 321 406	-13 693 863	-14 370 900	-14 541 189
Tulot	502 157	508 512	506 200	505 700	510 200
Toimintakate	-14 928 006	-15 812 894	-13 187 663	-13 865 200	-14 030 989
josta *SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI*					
Menot	-14 280 956	-15 096 630	-12 301 126	-12 946 000	-13 034 100
erikoissair.hoito	-5 259 816	-5 207 510	*-5 260 600*	*-5 365 812*	*-5 186 375*
Tulot	5 310	10 141	5 000	5 000	5 000
Toimintakate	-14 275 646	-15 086 489	-12 296 126	-12 941 000	-13 029 100
SIVISTYSTOIMIALA					
Menot	**-8 794 911**	**-8 849 743**	**-11 904 070**	**-12 268 099**	**-12 206 294**
Tulot	**539 039**	**592 708**	**643 480**	**520 000**	**520 000**
Toimintakate	**-8 255 872**	**-8 257 035**	**-11 260 590**	**-11 748 099**	**-11 686 294**
KUNTAKEHITYSTOIMIALA					
Menot	**-4 034 757**	**-3 581 578**	**-4 050 060**	**-4 325 201**	**-4 222 721**
Tulot	**5 135 231**	**5 126 946**	**4 884 694**	**5 000 000**	**4 904 204**
Toimintakate	**1 100 473**	**1 545 368**	**834 634**	**674 799**	**681 483**
RAKENNUSLAUTAKUNTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU					
Menot	-69 466	-69 800	-94 057	-95 250	-102 563
Tulot	0	0	0	0	0
Toimintakate	-69 466	-69 800	-94 057	-95 250	-102 563
VESILAITOS					
Menot	-516 932	-605 352	-506 329	-512 750	-512 750
Tulot	929 148	918 257	801 600	901 600	801 600
Toimintakate	412 216	312 905	295 271	388 850	288 850

TOIMIALAT YHT.	sis. /ulk.	sis. /ulk.	sis./ulk.	sis./ulk.	sis./ulk.
Menot	**-28 284 514**	**-28 769 857**	**-29 683 739**	**-30 976 000**	**-30 982 204**
Tulot	**6 176 426**	**6 236 348**	**6 058 674**	**6 025 700**	**5 934 404**
Toimintakate	**-22 108 089**	**-22 533 509**	**-23 625 065**	**-24 950 300**	**-25 047 800**
Muutos, menot %	**12,5**	**1,7**	**4,9**	**4,35**	**0,0**
Muutos, tulot %	**90,9**	**1,0**	**-1,9**	**-0,5**	**-1,5**
Muutos, toim.kate	**0,9**	**1,9**	**6,9**	**5,6**	**0,4**
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ					
	sis. /ulk.	**sis. /ulk.**	**sis./ulk.**	**sis./ulk.**	**sis./ulk.**
TP 2	**TP 2017**	**TP 2018**	**TA 2019**	**KEHYS 2020**	**TAE 2020**
Menot	**-28 284 514**	**-28 769 857**	**-29 683 739**	**-30 976 000**	**-30 982 204**
Tulot	**6 176 426**	**6 236 348**	**6 058 674**	**6 025 700**	**5 934 404**
Toimintakate	**-22 108 089**	**-22 533 509**	**-23 625 065**	**-24 950 300**	**-25 047 800**
Muutos, %	0,9	1,9	6,9	5,6	0,4
Verotulot	19 796 355	19 682 462	**20 000 000**	**21 648 000**	**21 400 000**
Muutos, %	2,6	-0,6	1,0	8,2	-1,1
Valtionosuudet	6 000 511	5 624 220	**5 384 695**	**5 767 000**	**6 101 834**
Muutos, %	-1,7	-6,3	-10,3	7,1	5,8
Rahoituskulut	-202 494	-164 422	-129 000	-115 000	-114 000
Rahoitustuotot	52 075	20 582	52 000	21 000	50 500
VUOSIKATE	**3 538 357**	**2 629 333**	**1 682 630**	**2 370 700**	**2 390 534**
Muutos, %	*6*	*-26*	*-36,0*	*40,9*	*0,8*
oim.menot/-kulut,%	*22*	*22*	*20*	*19*	*-19*
%-poistoista	*207*	*162*	*104*	*127*	*150*
€/asukas	691	519	319	443	447
Poistot	-1 705 760	-1 626 650	-1 620 735	-1 865 000	**-1 596 646**
Satunn. Erät		-108 821	0	0	0
TILIK. TULOS	**1 832 597**	**893 863**	**61 895**	**505 700**	**793 888**
TILIKAUDEN	**1 832 597**	**893 863**	**61 895**	**505 700**	**793 888**
YLI/-ALIJÄÄMÄ	8 993 657	9 887 520	**9 949 415**	**10 455 115**	**11 249 003**
Asukkaita	5 121	5 068	5 272	5 350	5 350
	2017	**2018**	**2019**	**2020**	**2020**
Lainojen lyhennys	500 006	1 033 642	1 715 453	2 260 907	2 260 907
Nettoinvestoinnit	1 399 333	590 689	2 717 000	3 951 000	3 199 000
Arvio uudesta lainasta				2 000 000	2 000 000
Lainat / as.	2 829	2 652	2 226	2 145	2 145

Investointiosa

INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIOSA					
Investoinnit yhteensä					
	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			3 279 000	4 819 000	2 185 000
Tulot			80 000	30 000	30 000
Netto			3 199 000	4 789 000	2 155 000

TALONRAKENNUS

INVESTOINTIOSA					
Talonrakennus yhteensä					
	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			1 069 000	1 585 000	270 000
Tulot					
Netto			1 069 000	1 585 000	270 000

Kuntakehitystoimiala

Kiinteistöt, perusparannus

	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			560 000	135 000	100 000
Tulot					
Netto			560 000	135 000	100 000

Kunnanviraston julkisivukorjaukset TA-2020, 350.000 €.

Aurinkomäen palveluasuntojen ilmanvaihdon jäähdytys TA-2020, 50.000 €. Kirjaston ilmanvaihdon jäähdytys TA-2020, 50.000 €.

Kiinteistöjen perusparannustyöt, TA 2020, 50.000 € ja TS vuosina 2021-2022, kunnanhallituksen hyväksymän työsuunnitelman mukaiset kiinteistöjen kunnostustyöt.

Leirimajan peruskorjaustyöt Isojärvellä (yhteishanke seurakunnan kanssa) TA-2020, 20 000€.

Yhtenäiskoulun kunto- ja peruskorjaustarpeen arviointi TA-2020, 40.000 €.

Vanhan terveystalon pitkän tähtäimen suunnitelman mukaiset korjaukset TA-2021, 50.000 €, TS-2022 50.000 €.

Ulkopintojen korjaus Hyötinmäessä sijaitseva Sr-merkinnällä varustettu talo TA-2021, 35.000 €.

Uudisrakentaminen

	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			475 000	1 350 000	150 000
Tulot					
Netto			475 000	1 350 000	150 000

Linnunlaulun päiväkodin laajennus TA-2020, 450.000 € ja TS-2021, 1.350.000 €.

Nuorten oleskelukatos TA-2020 25 000 €.

Uudisrakennusten rakentamisen suunnitteluun TS-2022, 150 000 €.

Koulutilojen rakentaminen

	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			34 000	100 000	20 000
Tulot					
Netto			34 000	100 000	20 000

Oppimisympäristöjen kehittäminen uuden opetussuunnitelman mukaisesti TA-2020 20.000 € (tilamuutokset), TS-2021 20.000 € (tilamuutokset), TS-2022 20.000 € (tilamuutokset).

Mika Waltarin koululle koulukuljetusoppilaiden sadekatos, TA-2020, 14.000 €.

Yhtenäiskoulun kotitalousluokan peruskorjaus TS-2021, 80 000 €.

MAA- JA VESIRAKENNUSHANKKEET

INVESTOINTIOSA					
Maa- ja vesirakennushankkeet yhteensä					
	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			1 710 000	2 725 000	1 505 000
Tulot			50 000		
Netto			1 660 000	2 725 000	1 505 000

Liikuntapaikkarakentaminen

	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			550 000		80 000
Tulot			50 000		
Netto			500 000		80 000

Parkkojan koulun lähiliikuntapaikan vaihe 2 rakentaminen TA-2020, 230.000 €. Hankkeeseen on myönnetty valtionavustusta.

Kotojärven alueen kehittäminen:
Pururadan peruskorjauksen jatkaminen TA-2020, 100.000 €.
Ulkoilureitistön suunnittelu ja toteutus, veneenlaskupaikan, laiturin, laituripaikkojen suunnittelu, toimintojen kehittäminen TA-2020, 55.000 €.
Sisäliikuntapaikkarakentamisen tarvearviointi- ja suunnittelu
TA-2020, 20.000 €.
Juoksuportaiden rakentaminen TA-2020, 135.000 €.
Pump-track-rata (suunnittelu) TA-2020, 10 000 €.
Koiranulkoilutusreitin, laiturien ja laituripaikkojen rakentaminen TS 2022,
80 000 €.

Vesi- ja viemärilaitos

	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			380 000	400 000	400 000
Tulot					
Netto			380 000	400 000	400 000

Vesihuoltoverkoston laajennus TA-2020, 200 000 €, Laidunalue, I-vaihe.

Vesihuoltoverkoston runkoventtiilikorjauksiin TA-2020, 30.000 €, vesi- ja viemäriverkoston vuotovesikorjauksiin TA-2020, 50.000 €.
Vedenhankinnan ja jäteveden pumppauksen automaation kehittäminen (yhteishanke Nivos Vesi Oy:n kanssa) Pornaisten laitteistot TA-2020, 100 000 €.

Asemakaavan laajennusalueet TA-2021-TS-2022, 400.000 €/ vuosi.
(sisältäen tarvittavat korjaustyöt Välitien ja liikenneympyrän korjattavilla alueilla).

Kadut ja kevyen liikenteen väylät

	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			755 000	2 300 000	1 000 000
Tulot					
Netto			755 000	2 300 000	1 000 000

Keskustan kehittämissuunnitelmaan sisältyvät työt: Keskusta-alueen ympäristön suunnittelu ja torialueen suunnitelmien päivitys (siirretty vuodelta 2019) TA-2020, 10.000 €. Kirkkotie-Välitie-Koskitie liikenneympyrän ja kirkon/Aurinkomäen pysäköintialueen rakentamissuunnitelmien laadinta TA-2020, 40.000 €.
Rakentaminen TA-2020 200.000 € ja TS-2021 200 000 € (sisältäen Välitien kaavan mukaisen tiesuunnitelman ja Välitien uuden linjauksen rakentamisen). Hanke edellyttää ELY-keskuksen kanssa solmittavaa toteutussopimusta liikenneympyrän osalta.

Parkkojan koulun ulkoalueen (vaihe 2) rakentamisen yhteydessä tehdyn sähköautojen latauspisteen (2 kpl) asentaminen TA-2020, 20.000 €.

Mika Waltarin koulun ulkoalueen päällystystöiden yhteydessä tehdyn sähköautojen latauspisteen (2 kpl) asentaminen TA-2020, 20.000 €.

Laidunalue: I-vaihe TA 2020, 150 000 €.
Linnunlaulu: Visertäjänkujan rakentaminen TS-2021, 350.000 €.

Katujen rakentamiseen ja perusparannukseen liittyvät hankkeet:
Katualueiden peruskorjauksiin (Jyrkäntien alkupää) TA-2020, 80.000 € Anttilantien alkuosan (ELY –tie*) ja Mika Waltarin koulun pysäköintialueen päällystäminen yhteishankintana ELY:n kanssa TA-2020, 50.000 €*. Anttilantien osalta ELY osallistuu ja myös koulun piha-alue voidaan päällystää ELY:n puitesopimuksella. Hanke edellyttää ELY-keskuksen kanssa solmittavaa toteutussopimusta.
Muu korjausvaraus TA-2020, 40.000 €.

Kirkkotien parannus kunnanviraston kohdalla, suunnitelman päivitys ja rakentamissuunnitelmien laadinta TA-2020, 15.000 € (siirretty vuodelta 2019), toteutus TS-2021, 250.000 €. Hanke edellyttää ELY-keskuksen kanssa solmittavaa toteutussopimusta.

Yhtenäiskoulun piha-alueen rakentaminen TS-2021, 500.000 €.

Liikenneturvallisuussuunnitelman mukaiset hankkeet: Sonnikonmäestä Vähä-Laukkoskentielle johtavan kevyen liikenteen väylän rakentamissuunnitelmien laadinta TA-2020, 80.000 €. Hankkeen toteuttaminen, TS-2021*, 600.000 € ja TS-2022, 600.000 € (Liikenneturvallisuussuunnitelman mukainen hanke).

*) Huom. varaus, Uudenmaan ELY-keskukselta ei ole mitään päätöstä hankkeen toteuttamiseksi olemassa, hanke on mukana MAL-suunnitelmassa Keski-Uudenmaan kuntien hankekorissa.

Jatketaan kunnan alueen kevyen liikenteen väylien suunnittelua yhdessä Uudenmaan ELY –keskuksen kanssa, Kirkkotie/Järvenpääntien risteys, Kirkkotie - Yläkuja TA-2020 – 2022, 50.000 €/v.
Kevyen liikenteen väylien rakentaminen: TS-2021 – TS-2025, 350.000 €/v.

Vesiosuuskuntien avustus

	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			25 000	25 000	25 000
Tulot					
Netto			25 000	25 000	25 000

Vesiosuuskunnille tarkoitettu avustusvaraus ns. kuntaraha. Avustus on enintään 25 % vesiosuuskuntien vesihuoltoinvestoinneista.

KIINTEISTÖJEN OSTO/MYYNTI

	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			250 000	250 000	250 000
Tulot			30 000	30 000	30 000
Netto			220 000	220 000	220 000

Varaus maan ostoon TA-2020, 200.000 €, TS-2021, 200.000 €, TS-2022, 200.000 €. Kohteet määritellään erikseen.

Varaus tontin jalostamiseen. Pornaisten Portti
TA-2020 50.000 €, TS-2021 50.000 €, TS-2022 50.000 €.

IRTAIN OMAISUUS

INVESTOINTIOSA					
Irtain omaisuus yhteensä					
	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			235 000	100 000	80 000
Tulot					
Netto			235 000	100 000	80 000

Kunnanhallitus

	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			145 000	50 000	50 000
Tulot					
Netto			145 000	50 000	50 000

Sähköisten palvelujen kehittäminen TA-2020, 50.000 €, sähköisten palvelujen kehittäminen TS-2021, 50.000 € ja TS-2022, 50.000 €. Arkistotilojen suunnittelu ja korjaus + arkistohyllyt TA-2020, 50.000 €.

Huoltolaitteistojen lisääminen ja uudistaminen (tehokkaampaa ruohonleikkauskalustoa ja oheislaitteita) TA-2020, 45 000 €.

Sivistyslautakunta

	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			90 000	50 000	30 000
Tulot					
Netto			90 000	50 000	30 000

Parkkojan teknisen työn luokan uudistaminen, laitehankinnat ja muut työturvallisuuden parantamiseen liittyvät toimet TA-2020, 10.000 € suunnittelu, TA 2020, muutostyöt 20.000 €, TA 2021, muutostyöt 20.000 €.

Oppimisympäristöjen kehittäminen uuden opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti TA-2020, 20.000 € (kalustaminen), TS-2021, 20.000 € ja TS-2022, 20.000 €.

Kirjaston kalustehankinnat TA-2020, 10.000 €, TS-2021, 10.000 € ja TS-2022, 10.000 €.

Yhtenäiskoulun teknisen työn työpenkit 4 kpl TA-2020 30.000 €.

AINEETON OMAISUUS

INVESTOINTIOSA					
Aineeton omaisuus yhteensä					
	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			15 000	159 000	80 000
Tulot					
Netto			15 000	159 000	80 000

Keravan asemakeskuksen liityntäpysäköinnin kuntakohtainen maksuosuus

	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot				39 000	
Tulot					
Netto				39 000	

Varaus: MAL -sopimuksen mukainen kuntakohtainen osuus Keravan aseman liityntäpysäköintipaikkojen rakentamiseen.

Tievalaistus, maksuosuudet

	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			15 000	120 000	80 000
Tulot					
Netto			15 000	120 000	80 000

Tievalaistuksen maksuosuudet Porvoon Sähköverkko Oy:lle: Helsingintien valaistuksen suunnittelu välillä Vähä-Laukkoskentie-Porvoontie TA-2020, 15.000 €. Helsingintien valaistuksen rakentaminen välillä Vähä-Laukkoskentie-Porvoontie TS-2021, 120.000 €, Laajennusalueiden valaistus TS-2022-24 80 000 €/vuosi.

INVESTOINNIT VUOSINA 2020-2022 YHTEENVETO

	2020	**2021**	**2022**
	€	**€**	**€**
Kiinteistöjen perusparannus	560 000	135 000	100 000
Uudisrakentaminen	475 000	1 350 000	150 000
Koulutilat	34 000	100 000	20 000
Tulot:	-50 000		
Liikuntapaikkarakentaminen	550 000	0	80 000
Vesi- ja viemärilaitos	380 000	400 000	400 000
Kadut ja kevyenliikenteen väylät	755 000	2 300 000	1 000 000
Vesiosuuskuntien avustus	25 000	25 000	25 000
Kiinteistöjen osto/myynti	250 000	250 000	250 000
Tulot:	-30 000	-30 000	-30 000
Irtain omaisuus, kunnanhallitus	145 000	50 000	50 000
Irtain omaisuus, sivistysltk	90 000	50 000	30 000
Kuntayhtymien investointi-osuudet			
Keravan liityntäpys. Kuntaosuus	0	39 000	0
Tievalaistus, maksuosuudet	15 000	120 000	80 000
Menot	3 279 000	4 819 000	2 185 000
Tulot	80 000	30 000	30 000
Netto	3 199 000	4 789 000	2 155 000

Rahoitusosa

RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSOSA					
	TP 2018 1 000 €	**TA 2019** **+muutokset**	**TAE 2020** 1 000 €	**TS 2021** 1 000 €	**TS 2022** 1 000 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
TULORAHOITUS					
Vuosikate	2 629	1 683	2 391	2 319	2 666
Satunnaiset erät	-109	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät, netto	-284	-450	-450	-450	-450
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-1 296	-2 797	-3 279	-4 819	-2 195
Rahoitusosuudet investointimenoihin		50	50	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	989	480	480	480	480
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**1 930**	**-1 034**	**-808**	**-2 470**	**501**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset	**-10**	**35**	**35**	**35**	**35**
Antolainauksen muutokset	-10	35	35	35	35
Lainakannan muutokset	**-1 069**	**-1 715**	**-261**	**-265**	**-625**
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		2 000	2 000	2 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 069	-1 715	-2 261	-2 265	-2 625
Lyhytaikaisten lainojen muutos		0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	998				
Toimeksiantojen varojen ja po muutokset	9				
Saamisten muutos	1 652				
Korottomien velkojen muutos	-663				
Vaikutus maksuvalmiuteen	**1 850**	**-2 714**	**-1 034**	**-2 700**	**-89**
Rahavarat 31.12.	6 894	4 180	3 146	445	356
Rahavarat 1. 1.	5 044	6 894	4 180	3 146	445
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	1 930	896	87	-2 383	-1 882
Lainanhoitokate	2,3	1,0	1,1	1,0	1,0
Kassan riittävyys, pv	79	59	45	7	5

Sitova valtuustoon nähden

Liitteet

Muu taseyksikkö

Liite 1

ulkoinen/sisäinen (huomioitu myös kunnan sisäiset ostot ja myynnit)

Vesihuoltolaitos, käyttötalousosa

TULOSLASKELMA 2020	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
				1 000 €	1 000 €
Liikevaihto	916 173,51	795 600	795 600	804	812
Liiketoiminnan muut tuotot	2 083,94	6 000	6 000	6	6
Materiaalit ja palvelut					
Palvelujen ostot	-570 275,30	-505 729	-512 150	-517	-522
Materiaalit ja palvelut	**-570 275,30**	**-505 729**	**-512 150**	**-517**	**-522**
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-214 996,24	-219 847	-201 508	-244	-258
Liiketoiminnan muut kulut	**-35 076,43**	**-600**	**-600**	**-1**	**-1**
Liikeyli-/alijäämä	**97 909,48**	**75 424**	**87 342**	**48**	**37**
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	1 272,80	0	0	0	0
Kunnalle maksetut korkokulut	-15 759,81	-17 000	-17 000	-17	-17
Rahoitustuotot ja -kulut	**-14 487,01**	**-17 000**	**-17 000**	**-17**	**-17**
Tilikauden yli-/alijäämä	**83 422,47**	**58 424**	**70 342**	**31**	**20**

Mäntsälän, Pornaisten ja Pukkilan kunnat sopivat omistamiensa vesihuoltolaitosten käyttötoimintojen ja sopimuksessa mainittujen muiden tehtävien yhteisestä järjestämisestä sopijakuntien alueella kuntalain (365/1995) 77 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Sopimus astui voimaan vuoden 2008 alusta lukien. Käytännössä tehtävät on hoitanut Mäntsälän kunnan organisaatiossa kunnallisena liikelaitoksena toiminut Mäntsälän Vesi. Mäntsälän Vesi Oy aloitti toimintansa 1.1.2015. Mäntsälän Veden emoyhtiöstä Kuntayhtiöt Oy:stä tuli 15.1.2016 Nivos Oy, joka toimii hallinnollisena organisaationa Mäntsälän kunnan omistajaohjauksessa. Nivos Oy tuottaa hallinnollisia palveluja myös Mäntsälän Vesi Oy:lle. 1.1.2020 alkaen Nivos Vesi ja Lämpö Oy.

Pornaisten kunnan vesilaitoksen omistus, taksat, investoinnit ja toimialueet yms. ovat edelleen omistajakunnan päätettäviä asioita.

Vesihuoltolaitos myös myy Etelä-Pornaisten Vesiosuuskunnalle, Vesiosuuskunta Mustijoelle ja Vesiosuuskunta Suonelle vettä ja vastaanottaa siirtolinjaan näiden kolmen vesiosuuskunnan jätevedet.

Laajuustiedot 31.12.2019				
Vesilaitos	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020
- liittyneet kiinteistöt, kpl	578	588	588	588
- johtoverkon pituus, m	25 000	25 000	25 000	25 500
- johtoverkon pituus svh, m	29 600	30 000	30 000	30 000
- pumpattu vesimäärä, m^3/a	185 214	188 132	170 000	170 000
- ostettu vesimäärä, m^3/a, TSV	62 804	61 094	15 000	15 000
- vesimäärä yht, m^3	248 018	249 288	185 000	185 000
- vesimäärä, m^3/vrk	680	683	506	506
- laskutettu vesimäärä, m^3/a	199 441	216 359	170 000	170 000
- vuotovesimäärä, %		13,2	15,0	15,0

Viemärilaitos				
- liittyneet kiinteistöt, kpl	524	534	544	544
- johtoverkon pituus, m	20 600	20 600	20 600	20 800
- johtoverkon pituus svh, m	39 700	39 700	39 700	39 900
- hulevesiverkon pituus, m	4 200	4 600	4 600	4 600
- jätevedenpumppaamot, kpl	6+13 svh	6+12 svh	6+12 svh	6+12 svh
- jätevesimäärä, m^3/a	221 150	219 666	220 000	220 000
- laskutettu jätevesimäärä, m^3/a	204 692	186 917	190 000	190 000
- vuotovesimäärä, %	22,7	22,7	22,7	22,7

Tavoite:
Talousvesi on laadullisesti hyvää.
Mittari:
Veden on täytettävä asetuksen mukaiset laatuvaatimukset.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi: Nivos Vesi teettää säännöllisesti talousveden laboratoriotestejä, joiden perusteella arvioidaan talousveden laatu. Tehtyjen testien lukumäärä.

RAHOITUSOSA 2020	**TP 2018**	**MTA 2019**	**TA 2020**	**TS 2021**	**TS 2022**
				1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Liikeyli-/alijäämä	97 909,48	75 424	87 342	48	37
Poistot ja arvonalentumiset	214 996,24	219 847	201 508	204	206
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 487,01	-17 000	-17 000	-17	-17
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-57 418,79	-240 000	-380 000	-400	-400
Toiminnan ja investointien rahavirta	**240 999,92**	**38 271**	**-108 150**	**-165**	**-174**
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-34 919,17	-34 900	-34 900	-35	-35
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	859 228,29				
Saamisten muutos muilta	141 496,46				
Korottomien velkojen muutos muilta	47 001,81				
Rahoituksen rahavirta	**1 012 807,39**	**-34 900**	**-34 900**	**-35**	**-35**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**1 253 807,31**	**3 371**	**-143 050**	**-200**	**-209**

Investointiosa

	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2020	TS-2021	TS-2022
Menot			380.000	400.000	400.000
Tulot					
Netto			380.000	400.000	400.000

Vesihuoltoverkoston laajennus TA-2020, 200 000 €, Laidunalue, I-vaihe.

Vesihuoltoverkoston runkoventtiilikorjauksiin TA-2020, 30.000 €, vesi- ja viemäriverkoston vuotovesikorjauksiin TA-2020, 50.000 €.
Vedenhankinnan ja jäteveden pumppauksen automaation kehittäminen (yhteishanke Nivos Vesi Oy:n kanssa) Pornaisten laitteistot TA-2020, 100 000 €.

Asemakaavan laajennusalueet TA-2021-TS-2022, 400.000 €/vuosi.
(sisältäen tarvittavat korjaustyöt Välitien ja liikenneympyrän korjattavilla alueilla).

PORNAISTEN KUNNAN TALOUSARVIOASETELMA Liite 2

KÄYTTÖTALOUSOSA
Kunnanvaltuuston sitovuustaso

TOIMIELIN	**TULOSALUE/TEHTÄVÄALUE**
Keskusvaalilautakunta	Vaalit
Tarkastuslautakunta	Tarkastustoiminta
Kunnanhallitus	Yleishallinto Henkilöstöhallinto Taloushallinto Elinkeinoelämän kehittäminen Maataloustoimi Sosiaali- ja terveystoimi Tekninen hallinto Kaavoitus Kiinteistötoimi Liikenneväylät, yleiset alueet Maa- ja metsätilat ***Kunnanhallituksen alla erikseen sitovat tasot:*** *Vesilaitos* Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu
Sivistyslautakunta	Sivistystoimen hallinto Peruskoulut Kulttuuritoimi Kirjastotoimi Kansalaisopisto Musiikkioppilaitos Vapaa-aikapalvelujen hallinto Nuorisotoimi Liikuntatoimi Varhaiskasvatus

INVESTOINTIOSA

Investointiryhmät

Talonrakennushankkeet
Erikseen sitovia talonrakennushankkeita ovat
ne, joiden kustannusarvio on yli 500 000 euroa
Maa- ja vesirakennushankkeet
(sisältää vesi- ja viemärilaitos,
kaavatiet, tievalaistus ja
ulkoliikuntapaikat)
Vesiosuuskuntien avustus
Kiinteistöjen osto
Irtain omaisuus
Kuntayhtymien investointiosuudet
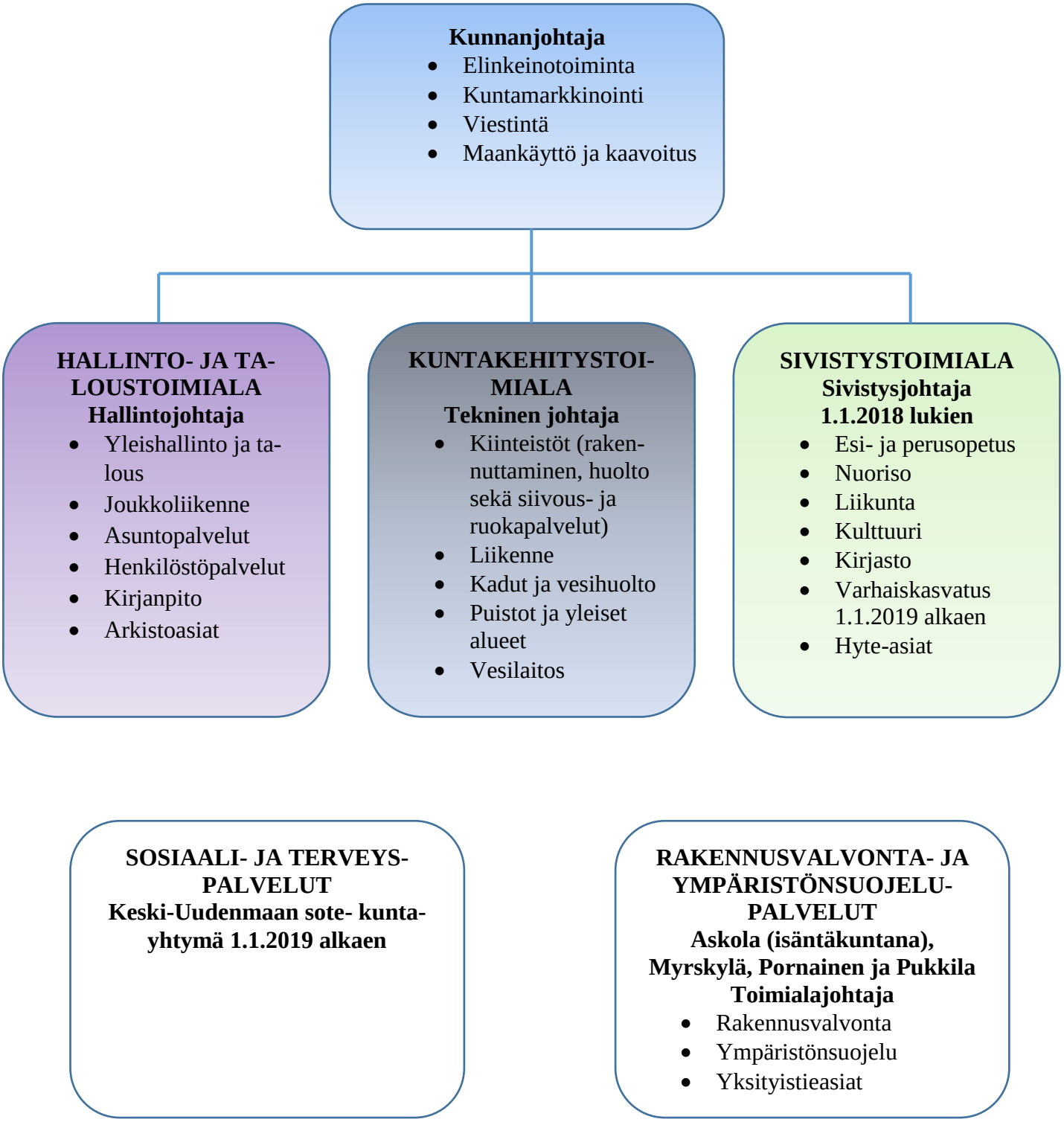
Pornaisten kunnan organisaatio 1.1.2019 alkaen Liite 3